РЕСПУБЛИКЫН ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ АМАР МЭНДЭ!

КПСС-эй Буряадай обкомой ээлжээтэ X пленум тухай ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Нөгөөдэр, байгша оной январиин 23-да КПСС-эй обкомой ээлжээтэ X пленум боложо үнгэрбэ. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1969 оной) Пленум, СССР-эй Верховно Советэй VII сессиин дүн ба областной партийна организациин зорилгод тухай» асуудал пленум зүбшэн хэлсэбэ.

Энэ асуудалаар КПСС-эй обкомой нэгэдэхн секретарь нүхэр А. У. МОДОГОЕВ элидхэл хээ.

Пленум дээрэ табигдаһан асуудал зүбшэн хэлсэлдэ. КПСС-эй Зэдын райкомой нэгэдэхн секретарь нүхэр А. Р. ПОТЕПАЛОВ, КПСС-эй Яруунын райкомой нэгэдэхн секретарь К. К. ШОМОЕВ, КПСС-эй Улаан-Удын горкомой секретарь нүхэр Н. Н. ВОВК, Түүн Сибириин түмэр замай Улаан-Удын отделениин начальник нүхэр А. А. КВАНТАНИН, Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр И. П. ОСЕЕВ, Улаан-Удын прибор шүлгын заводой директор нүхэр И. С. МЕДВЕДЕВ, КПСС-эй Баунтын райкомой нэгэдэхн секретарь нүхэр Г. И. ВОРОНИН, Улаан-Удын локомотивэй вагон заһабарилгын заводой начальник нүхэр И. Г. ГЛАДУН, нүхэр П. П. ФЕДОРОВ, республикин Госпланай түрүүлэгшэ нүхэр В. Ф. ЛЫСОВ, Сэлэнгын ЦКК-гай барилгын начальник нүхэр Ф. П. СОКОЛЬНИКОВ, республикын Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ нүхэр Н. Б. ПИВОВАРОВ, «Забайкаллес» комбинадай начальник нүхэр П. А. АФАНАСЕНКО, республикын прокурор нүхэр Б. Ц. ЦЫДЕНЖАПОВ, Зэдын комбинадай үрэмдэлгын станогой мастер нүхэр В. Г. ШУЛЬГИН гэгшэд хабаадалсаһан байна.

Хэлсэһэн асуудалаараа КПСС-эй обкомой пленум тусхай тогтоол баталан абаа.

КПСС-эй обкомой пленум эмхидхэлэй асуудал хараһан байна.

Ондоо хүдэлмэридэ ороһонтойнь дашарамдуулан, нүхэр Н. В. БУТУХАНОВЫЕ КПСС-эй обкомой секретариин уялгаһаа пленум сүлөөлбэ.

КПСС-эй обкомой секретаряар нүхэр В. Г. БИРЮКОВЫЕ пленум һунгаа.

КПСС-эй Улаан-Удын горкомой нэгэдэхн секретарь нүхэр А. М. БЕЛЯКОВЫЕ партнин обкомой бюрогой гэшүүн болгон пленум һунгаһан байна. Тнихэ зуураа нүхэр Беляковые КПСС-эй обкомой барилгын ба городой ажахын таһагые даагшын уялгаһаа сүлөөлөө.

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

47-дохи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

№ 19 (13027) | 1970 оной январиин 24, суббото | Сэн 2 мүнгэн

МҮНӨӨДЭР ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЗҮБЛӨӨН УЛААН-ҮДЭДЭ НЭЭГДЭХЭНЬ

Зэдын аймагай Борьёогон совхозой түрүү хоншон Гасаран РАБДАЕВ.

«Байгал» племхозой түрүү һаалишан Любовь СЕДЫХ.

Түнхэнэй аймагай Саяанай совхозой гахайшан Дарья АРДАЕВА.

ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ АДЛЯАР АЖАЛЛАХА

Түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхн жэл үнгэржэ, хүн бүхэн, ажахы, аймаг бүгэдөөрөө, республикамнай бүхыдөө ажалай дүн согсолжо, саашанхи зорилгонуудаа тодорхойлжо байнхай. Мүнөөдэр Улаан-Үдэ хотодо болохо республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөн дээрэ эдэ дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэжэ, В. И. Ленинэй түрэһөөр зуун жэлэй гүйсэхэ ойн баярта жэлэй социалис уялганууд баталагдаха байна.

Үнгэрөөшэ жэл манай республикын колхоз, совхозуудта тэндэхн малшад, таряашадта ехэхэн бэрхэшээлтэй жэл байжа, ажахы бүхэнэй алн зэргэ эмхитэй байһаниннь элеэр харагдаа. Нёдондо ган гасуур болоошье һаань, хүдөө ажахымнай түрүүшүүл бүхы хаба шадабаряа гаргажа, амжалтануудаа улам арьбадхаа. Түрүүшүүлэй оролдосотой һаннаар ажаллаһанай, олохон колхоз, совхозуудай хүтэлбэрнлэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй үнлэдбэреэ зүбөөр эмхидхэжэ шадаһанай ашаар лэ республикамнай гүрэндэ мал ажалай бүхы продуктнуудые үшааха, худалдаха жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэжэ шадаһан байна бшуу.

Түрүүшүүлнай бүришье гайхамшаг амжалтануудые туйлаа. «Байкал» племхозой һаалишад, малшад үнгэрэгшэ жэлдэ дүрбэн зуугаад үнеэдэйнгээ түс бүриһөө 4800 килограмм һү һаажа, орон дотороо эрхимлэн гараһан байна. Эндэхн түрүү һаалншан Любовь Николаевна Седых үнеэн бүриһөө 5946 килограмм һү һаагаа. Сэлэнгын аймагай Химнын совхозой Бургаастайн һү һаалинн фермэ (даагшань Д. Цыдыпова) бүхыдөө жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 3135 килограмм һү һаажа абаһан байха юм. Сэлэнгын совхозой суута һаалншан Надежда Лазаревна Тадвашкина үнеэн бүриһөө 5656 килограмм һү һаажа, жэлэйнгээ түсэб 167 процент дүүргээ.

Колхоз, совхозуудай түрүү хоншод мүн лэ ажалай үльгэр жэшээ харуулба. Үнгэрэгшэ жэлдэ манай хоншодой 100 гаран бригада зуун хонин бүриһөө зуу, зуу үлүүтэй хурьга түлжүүлһэн байна. Жэл бүрн олон хурьга томо болгодог хоншод тэдэнэй дунда бин. Зэдын аймаг дотороо эрхимлэһэн Леннинэй орденто Борьёогой совхозой солото хоншон Гасарун Лубсановичэй Рабдаевай отарынхид зуун хонин бүриһөө 115,4 хурьга түлжүүлээ. Яруунын совхозой бэрхэ хоншон Цыдып Дылгыровичэй Бадмаевай бригадэ һүүлэй хэдэн жэлэй туршада зуун хонин бүриһөө 110 гаран хурьга томо болгоно.

Зунай сагта үхэрнүүдээ һайнаар бэлшээн таргалуулдаг, намартаа, үбэлэй эхеэр тэдэнэрээ түргэн зуура шахажа бэежэнэн, тарган мал гүрэндөө тушаадаг гүрүүшүүл һүүлэй үедэ олошороо. Энэ талаар Яруунын совхозой, Захааминай аймагай Баян-Голой совхозой, Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой, Баргажанай совхозой үхэршэд шалгаржа гараа. Республика дотороо үүсхэл гаргагша Баян-Голой совхозой коллектив абаһан уялганууданаа амжалтатайгаар дүүргээ. Үнгэрһэн жэлэй октябрь һарада тэдэнэр гүрэндэ мяха тушааха жэлэйнгээ түсэб дүүргээд, байгша оной январь һарын эхеэр энэ жэлэй түрүүшын хахадай түсэб 1,5 дахин үлүүлээ. Намартаа, үбэлэй эхеэр шахагдаһан үхэрнүүдынь дунда зэргээр 305 килограмм шэгнүүртэйгээр гүрэндэ тушаагдаа. Энэ совхозой шадабаритай бэрхэ малшан Гармажап Доржиев бүгэдэндэ жэшээ харуулба.

Республикымнай адуушад, гахайшад, шубуушадай дунда олон түрүүшүүл баһал бин. Кяханскын аймагай Шергинскэ совхоз (директорынь В. И. Карпов) нёдондо гүрэндөө 15.364 центнер гахайн мяха тушааһан аад, энэ жэлдэ тэрэнээ 20 мянган центнертэ хүргэхэ зорилго табинхай. Һаяхан Улаан-Үдэдэ боложо үнгэрһэн түрүү гахайшадай зүблөөндэ хабаадагшад ойн баяран жэлдэ 130—140 мянган поршоонхо түлжүүлжэ, адагынь 100 мянган центнер гахайн мяха гүрэндөө худалдаха уялга абаа.

Хура бороогүй, ган гасуур жэлэй болоошье һаа, ажалша габшагай механизаторнууд, түрүү тракторна бригаданууд, ажахынууд муу бэшэ ургаса хуряаһан байна. Жэшээнь, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхоз (түрүүлэгшэнь Е. В. Иванов) нёдондо гектар бүриһөө дунда зэргээр 8,5 центнер орооһо таряа, 108 центнер хартаабха, 180 центнер кукурузын набша намаа, 350 центнер куузнку ургуулжа абаа. Тнин тэдэнэр ерэхэ жэлэй тарилгада хүсэд хүрэхэ үрэнэ бэлдэһэн, нинтынгээ малые, тэжээлээр хүсэд хангажа шадаһан байна.

Эдэ түрүүшүүлэй туйлаһан дүнгүүд юу харуулнаб гэхэдэ, манай республикын колхоз, совхозууд мал ажалаа, газар таряалангаа хурданаар хүргөөхэ айхабтар ехэ аргатай байһыень гэршэлнэ. Зорилго юуб гэхэдэ, эдэ түрүүшүүлэй худэлмэрнин онол аргануудые, бага багаршье һаань, хамтаруулан нэгэдхэжэ, бүхы малшадай, таряашадай шадабарн болгохо шухала. Энэ хэрэгтэ колхоз, совхозуудай, аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд анхарал табиха, саг үргэлжэ оролдохо ёһотой. Түрүүшүүлэй дүршэл — манай эгээн үнэтэ баилиг болоно.

Теэд, түрүүшүүлэй туйлалтануудые, дүй дүршэлые бүгэдын шадабарн болгохо оролдолго үнэндөө үшөөл багаар гаргагдана. Ажахы, анмаг бүхэндэ түрүү дүй дүршэлэй һургуулинуудшье байхагүй түрүүшүүлэй худэлдэг газарта экскурси хаа-яа эмхидхэгдэнэ. Энээнһээ боложо, адли арга боломжотой байгаад, түсэб даабаряа дүүргэдггүй, адууһа малаа, түл түрэсэеэ гарзада оруулдаг хүнүүд али олон үзэгдэнэ. Адууһа малай ашаг шэмэ, таряалан ба сабшалангай ургасань бага, продукцинн өөрынь үнэ ехэ байһаар.

1970 ондо—ойн баярай жэлдэ республикын колхоз, совхозуудай урда хэзээ хэзээнэйхинээ ехэ зорилгонууд табигдана. Нэн түрүүн таряалан, сабшалангаа һайжаруулжа, зүбөөр ашаглажа, баян ургаса абаха эрилтэ табигдана. Бин байгаа арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэн, шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө адууһа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ, түл түрэсэеэ гарза хоролтогүйгөөр томо болгохо шухала. Тнихэ зуураа, мал ажалай, газар таряалангай продукцинн өөрынь үнэ хямдаруулха, шанарыень һайжаруулха шухала. Эдэ бүгэдые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ худөө ажахын түрүүшүүл эдэбхи үүсхэл гаргаха, хамта худэлдэг нүхэдтөө туһалха болоно.

НҮХЭД КОЛХОЗНИГУУД, СОВХОЗУУДАЙ ХУДЭЛМЭРИШЭД! Бултааран түрүүшүүлдээл адляар ажаллажа, ойн баярай жэлдэ худөө ажахыдаа шэнэ амжалта туйлаял.

МОСКВАДАХИ УЛАСХООРОНДЫН ТЕОРЕТИЧЕСКЭ КОНФЕРЕНЦИ ДЭЭРЭ

Нүүрэн сагта ленинизмын үүргын улам ехэ болгого ба коммунизмда харша үзэлые шүүмжэлэ» гэһэн темэтэйгээр Москвада боложо байгаа улаасхоорондын теоретическэ конференциин ажалнууд худэлжэ байна.

Дэлхэйн революционно худэлөөн ба коммунизмда харша үзэлдэ—империализмын үзэл сурвалжа политическэ гол зэбсэгтэ эсэргүү тэмсэл» гэ темэтэй нэгэдэхи секциин суглаануудаа СССР-эй Науканудай академиин Философиин институтай директорэй орлогшо Н. Н. Трендафиловай элидхэлнүүд элирлэгдэж харуулаа. Клуж хотодохи (Румыни) университетэй философиин ба социологиин кафедрэй даагша Н. Каллошой элидхэлынь Общественнэй ажаллаанай бүридэл ба мүнөө сагай суртал боловсролдо дискуссинуудта тэрэнэй ямараар тайлбарлагдаг байһан тухай асуудалда зорюулагдаа. Е. В. Любимова, В. А. Чепракова гэгшэд марксизмда харша «демократизаци» гэжэ теоринуудые, зүүнэй радикал хараа бодолнуудые революционно худэлөөн тухай Ленинэй теориин үнэнөөр шүүмжэлэлгэ гэһэн асуудалнуудаар үгэ хэлэгдэ.

Социалис революци тухай Ленинэй теоридо хэрэгжүүлэн, коммунизмда харша үзэл бодолдо номогшодой гаргаһан «индустриальна общество» гэдэг теори дүрбэдэхи секцидэ шүүмжэлэгдэ шэнжэлэгдээ. Энэ асуудалаар НПР-эй Науканудай академиин философиин ба социологиин институтай директорэй орлогшо К. Доктур элидхэл хэбэ.

Совет эрдэмтэд Д. В. Ермоленко, Е. Д. Модрянская гэгшэд ниитын хүгжэлтэ тухай Ленинэй теори хазагайруулдаг хархис номолнуудые элидхэлүүд доторөө элишэлэн шүүмжэлбэ. Чехословак эрдэмтэд Р. Рихта, И. Филипец гэгшэд научно-техническэ революци тушаа мүнөө үеэй буржуазна хараа бодолой тон буруу байдалые элирүүлээ.

Д. Н. Прибаджаков, А. Пожаров (НРБ) гэгшэдэй элидхэлнүүд түүхын үндэһөөр шэнжэлэн ойлгодог партийна шэнжэ ниинарта хабаатай асуудалнуудта, үзэл бодолой, политическэ плюрализмын буржуазна теоринуудые шүүмжэлэлгэдэ зорюулагдаа.

Национально-үндэрэлгын худэлөөн ба коммунизмда харша һүйдхэлтэ империалис ябуулганууд тухай тон шухала асуудалнуудые СССР-эй Науканудай академиин Зүүн зүгэй институтда, гурбадахи секциин заседанинууд дээрэ совет ба гадаадын эрдэмтэд зүбшэн хэлсээ. Институтай директор академик Б. Г. Гафуров эхилэгын үгө хэлэхэдээ, Азиин ба Африкын оронуудтахи революционно-үндэрэлгын тэмсэлэй улам шангаржа байһан оршон байдалда эдэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгын тон шухала болоһон тухай онсолон тэмдэглээ.

Болгариин Науканудай академиин академик Е. Каменов, Зүүн зүгые шэнжэлдэг болгар эрдэмтэ Л. Георгиев гэгшэд захис национализмда эсэргүү тэмсэл тухай, революционно хүсэнүүдэй хамтын ябуулга хэхэ шухала тухай хөлөхэ зуураа, баруунай ба «зүүнэй» оппортунизмда эсэргүү тэмсэлтэй тус асуудалай таһаршагуй холбоотой байһые тэмдэглэбэ.

Совет эрдэмтэд Ц. А. Степанян, Г. Ф. Ким, Ф. И. Захаров, тэрэшэлэн ГДР-эй түлөолэгшэ Л. Ратман гэгшэд дискуссиин үедэ үгэ хэлэхэдээ, коммунизмда харша үзэл ахүгжэжэ байгаа орочуудтахи революционно худэлөөндэ эсэргүү тэмсэлдээ империализмын хэрэглэдэг гол зэбсэгынь болоно гэжэ тэмдэглэбэд.

СССР-эй Науканудай академиин Гүрэнэй ба хуули ёһоной институтахи табадахи секци коммунизмда харша үзэлдэ эсэргүү тэмсэлтэй колбоотойгоор ообществын политическэ эмхидхэлөй асуудалнуудые зүбшэлбэ.

Тус институтай директор, СССР-эй Науканууудай академиин гэшүүн-корреспондент Б. М. Чхиквадзе эхилэгын үгэ хэлэхэдээ, коммунизмда харша үзэл номогшодой зүгһөө хэрэдэг добтолгын улам дэбэржэ байгаа оршон байдалда ообществын политическэ эмхидхэлэй асуудалнуудые шэнжэлхэ шухала гэбэ.

ПНР-эй Науканууудай академиин Хуули ёһо шэнжэлдэг институтай директор А. Лопатка социалис демократиие бэелүүлгэдэ коммунис партиин дүүргэдэг хүтэлбэрилхы үүргөдэ эсэргүү политическэ хараа бодолнуудые элидхэл дотороо элишэлэн шүүмжэлээ. Совет эрдэмтэд В. А. Туманов, П. М. Кейзеров, А. К. Белых, Р. О. Халфина, Болгариин Науканууудай академиин Философиин институтай директорэй орлогшо П. Гиндев, Румыниин Коммунис партиин ЦК-гай дэргэдэхи Пиитын-политическэ эрдэмэй институтай профессор П. Пынзару гэгшэд мүнөө сагай суртал бодолой тэмсэлэй оршон байдалда гүрэн. хуули ёһо, демократи, гуманизмда хабаатай теориин шухала асуудалнуудтушаа тогтобо.

Түүхын эрдэм ухаанай талаар коммунизмда харша үзэлдэ эсэргүү тэмсэлэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ зүргаадахи секциин заседаниие академик Е. М. Жуков нээгээ. Тиихэдээ буржуазна эрдэмтэдэй захис үзэлдэ эсэргүү тэмсэлдэ түүхэшэд-марксистнуудай шухала үүргө дүүргэдэгые тэмдэглэбэ.

ПОРП-гэй ЦК-гай дэргэдэхи партийна түбэй һургуулиин директорэй орлогшо Я. Голембевский арадай демократиин оронуудтахи социалис революциин түүхые хазагайруулдаг буржуазна номолой гол шэглэлүүдые элишэлэн шүүмжэлбэ. Венгриин эрдэм болон соёлой министрэй орлогшо Я. Мольнар Венгридэ 1956 ондо болоһон контрреволюциин зарим ушарнуудые коммунизмда харша номолдоо дайсадай хэрэглэдэг тухай хэлэбэ.

СССР-эй Науканууудай академиин гэшүүн-корреспондент П. А. Жилин, В. И. Салов, Болгариин түлөолэгшэ К. Васильев, Чехословакиин—В. Крал гэгшэд захис историографиие шүүмжэлһэн үгэнүүдые хэлээ.

(ТАСС).

ОЛОН МЯНГА АРЬБАЛАГДАА

Улаан-Удын «Электромашина» заводто уралан нарижуулагшадай худэлмэриин дүн гаргагдаба.

Ахалагша конструктор Герман Васильевич Петушкиновай оруулһан гансахан дурадхал дурбэ мянга шахуу түхэриг алмаха арга заводто олгожо үгэбэ. Герман Васильевич энэ дурадхал оруулаад байхадаа, жэл хахад соо абаха салин хүлһэнэйнгөө зэргэ мүнгэ алмаһан байха юм.

Инженер-технолог Владимир Кириллович Конуевай дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, таба мянга гаран түхэриг алмагдаа.

Үнгэрөгшэ жэлдэ «Электромашина» заводой уралан нарижуулагшадай коллектив абаһан социалис уялганууданаа үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

Техническэ дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй ашаар таба мянга гаран түхэриг түсэбһөө гадуур алмагдаа.

М. ДЫМБРЫЛОВ.

МЕХАНИЗАТОРНУУДАЙ ҺУРАЛСАЛ

Техническэ мэргэжэл тугэс шудалһан механизаторнууд жэл ерэхэ бүри худөө ажахыда улам олоор хэрэглэгдэнэ. Бага-Кунелейдэхи худөө ажахын механизациин училищи тогтоогдоһоор арба нэгэн жэл болоо. Энэ хугасаа соо тус училищи дүүргэһэн хоёр мянга гаран механизаторнууд иолхоз, совхозуудта ажаллана .

Энэ училищи дүүргэгшэд гансахан Бэшүүрэй аймагта бэшэ, харин республикынгаа олон ажахынуудта, мүн Шэтыншье областьдо худэлжэ байдаг.

И. ТКАЧЕВ.

АШАТАЙ ТУҺАТАЙ ХАРИЛСААН

Хани барисаанай совет бүлгэмүүдэй союзай, совет-монгол хани барисаанай бүлгэмэй, нүүгөө талаһаа, Эб найрамдалай ба хани барисаанай монгол эмхинүүдэй федерациин, монгол-совет хани барисаанай бүлгэмэй хоорондо 1970 ондо бэелүүлэгдэхэ харилсаа холбооной түсэб тухай хэлсээн январиин 22-то Москвада эхилээ.

Манай ороной ба МНР-эй хани барисаанай эмхинүүдэй хоорондын харилсаан саг үргэлжэ хүгжэжэ, гүнзэгыржэ байдаг. Коммунис, социалис байгуулалтын талаар хоёр талынгаа туйлалтануудтай танилсалга, оронуудай ехэ ойнуудта зорюулагдаһан ниитэ-политическэ хамтын ябуулганууд һайн һайхан ёһо заншал болонхой.

Үнгэрэгшэ, 1969 ондо, хани барисаанай бүлгэмүүдэй бүхы худэлмэринь В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе һайндэрлэлгэдэ, тэрэшэлэн Монголой арадай революцин 50 жэлэй ойдо үргэн ехээр бэлдэхэ ябадалда зорюулагдаа. Манай орон дотор совет-монгол хани барисаанай декада, Узбекистанда МНР-эй үдэрнүүд амжалтатайгаар үнгэрөө. Советскэ Союзтай хани барисаанай һара, Узбекистанай үдэрнүүд, Совет үхибүүдэй литературын ба үхибүүдтэ зорюулагдаһан искусствын фестиваль Монгол орон дотор үнгэргэдөө. Аха дүү хоёр ороние хэтэ мүнхэдэнь холбоһон хани барисаанай эбдэршэгүй байһые совет, монгол арадууд үшөө дахин элирхэйлнэ.

ХАНИ НҮХЭДЭЙ ХОЛБООН

1970 ондо Советскэ Союз Чехословаки хоёрой хоорондоо эд товар абалсаха тухай протоколой баталагдаһаар ороидоо хоёр һара үнэрөө. Тиигэбэшье, хоёр аха дүү социалис ороной арадай ажахыда шухала машинануудтүхеэрэлгэ, элдэб эд товар тээһэн составуудЧиерну-надТисса ба бусад пунктнуудаар таһалгаряагүй дамжан гараа.

Январь соо Чехословакиһаа Советскэ Союз худар электровозуудтепловозуудтрамвайн вагонуудметаллургическа түхсэрэлгэсуднын хүсэтэ двигательнүүдхүдөө ажахын техникэ эльгээгдээ. Совет заводууд Чехословакида зорюулан самолёдууд ба вертолеттепловозуудболон хүнгэн автомобильнуудые, металл зүһэдэг станогууд, тракторнууд, комбайнуудые бүтээнэпромышленностьда хэрэгтэй түүхэй эдүүдые үйлэдбэрилгэ.

(ТАСС).

ТАБАН ҺАРААР УРИД

Январиин түрүүшын арбаад хоногой туршада «Заганский» колхоз гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб табан һараар уридшалан дүүргэбэ. Түсэбэй ёһоор 1100 центнер мяха худалдаха аад, мүнөө 1140 центнер худалдагдаа.

В. И. Ленинэй түрэһеер 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мурысөондэ оролсон, колхозой малшад Ф. Максимов, К. Симухин, П. Филатов гэгшэд шахамалнуудаа түргэнөөр таргалуулжа шадаһан байха юм. Үбһэ тэжээлээр дутамаг байбашье, тэдэнэр ажал худэлмэрээ шадамар бэрхээр эмхидхэжэ, харуулһалдаг мал бүхэнэйнгее шэгнүүрые сүүдхын нэгэ килограммаар дээшэлүүлээ. Тиигэжэ тэдэнэй харуулһалдаг 394 толгой үхэрнүүд тушаагдахадаа туе бүридөө 305 килограмм татажа, тарган гэһэн сэгнэлтэтэйгээр абтаа.

Мүн ажахын гахайшадшье малшадһаа холо гэгдэгүй. Ахалагша гахайшан С. Ревенскиин хүтэлбэрилдэг фермынхид һаяхан 180 шахамал гахай тушааба. Тэдэнь туе бүридөө 95—98 нилограмм татаа.

Б. ЖАМБАЛОВ.

Мухар-Шэбэр.

БУРЯАДАЙ АССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ 1969 ОНДО ХҮГЖӨӨ

БУРЯАДАЙ АССР-эй СТАТИСТИЧЕСКЭ УПРАВЛЕНИИН МӨДӨӨСӨ

1969 ондо, түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе эрхимээр уггахын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсожо, республикын ажалшад арадай ажахын гол палбаринуудые, эрдэм наука болон соёл культурые улам саашадань хүргөөһэн байна. 1969 ондо Буряадай АССР-эй экономикын, соёл культурын ургалта, хүн зоной һуудал байдалай һайжарһаниинь нимэ тоонуудаар тайлбарилагдана гэбэл:

	1968 ондо орходоо процентээр
Бүхы промышленностиин продукци	102
Хүдөө ажахын продукци	84
Капитальна һомолого	118
Тэрэ тоодо гүрэнэй централизованно һомолого	115
Арадай ажахыда ажалладаг хүдэлмэришэд, алба хаагшадай тоо	104
1969 оной 11 һарын турша соо ажалай бүтээсэ	
Промышленностьда	99,4
Барилгада	104
Арадай ажахын ашаг олзо (хүдөө ажахын предприятинуудгүйгөөр)	107
Хүн зоной мүнгэн олзо доход	109
Арадай ажахыдахи салин хүлһэнэй жаса	110
Хүдэлмэришэд, алба хаагшадай дунда зэргын салин хүлһэн	106
Эд бараанай рознично эрьесэ	107
Ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээн	129
Дунда ба тусхай дунда һургуулинуудай һурагшадай тоо	104
Дээдэ һургуулинуудай студентүүдэй тоо	102

I. ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

1968 онойхитой сасуулбал, республикын промышленность 1969 оной турша соо промышленна үйлэдбэриингөө хэмжээе 2 процентээр дээшэлүүлһэн байна.

Табан жэлэй дүрбэн жэлэй турша соо бүхыдөө промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 49 процентээр ехэ болоо.

Тиимэ болохолоороо, табан жэлэй үнгэрһэн дүрбэн жэлэй турша соо республикын промышленность үйлэдбэреэ хүргөөхэдөө нилээд хурдан темп абаһан байха юм. Энэнь нимэ тоонуудаар харуулагдана гэбэл:

	1962-1965 онуул	1966-1969 онуул
Жэл соо продукци үйлэдбэрилгын ургалтын дунда зэргын темп (процентээр)	8,9	10,5

Республика дотор бүхыдөө промышленна продукци худалдалгын жэлэй түсэб 98 процентээр дүүргэгдэ. Тэрэ тоодо: союзна мэдэлэй промышленность—99,3 процент, республикын мэдэлэй промышленность—98 процент, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэ мэдэлтэй промышленность 102 процент дүүргэнэн байна.

1969 ондо промышленна предприятинууд түсэблэлгын ба экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда дам саашадаа оруулагдаһан байна. 1970 оной январиин 1-нэй байдалаар республика дотор шэнэ гуримда 126 предприятн оруулагдаһан байгаа. Тэдэнэй хубнда бүхы промышленна продукциин 73 процентнь хүртэнэ.

Зарим предприятинууд, управлениинүүд болон министерствэнүүдэй продукци худалдаха түсэбөө ямараар дүүргэһэн тухай, үйлэдбэриин темп тухай нимэ тоонууд гэршэлнэ:

	Түсэбэй дүүргэлтын процент 1968 онд орходоо 1969 он процентээр
Союзна мэдэлэй предприятинууд	99,3 102
«Электромашина» завод	101 108
«Теплоприбор» завод	105 120
Локомотив-вагон заһабарилгын завод	102 107
Түмэр-бетон конструкцинуудай Таловска завод	104 106
«Бурятэнерго» гэжэ районно управлени	103 100,3
Хяагтын шанаржуулгын фабрика	109 2,4 дахин
Гусиноозерскын шахтоуправлениин	99 97
«Татарский ключ» гэжэ карьер	104 96
Тимлюгэй цементын завод	101 106
Тимлюгэй асбоцементын хэрэгсэлнүүдэй завод	100,9 107
«Забайкаллес» комбинат	91 93
тэрэ тоодо:	
мебель-модо болбосоруулгын комбинат	80 94
Элхинин автомобиль заһабарилгын завод	101 108
«Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэл	100,7 105
тэрэ тоодо:	
№ 1 филиал	101 109
№ 3 филиал	100 103
№ 4 филиал	101 104
Республикын мэдэлэй предприятинууд	98 103
Улаан-Удын шэлэй завод	95 90
Киномеханическа завод	111 133
Улаан-Удын мяха-консервын комбинат	84 83
Лікеро-архинин завод	105 130
Спиртын завод	107 108
Һү бэлэдхэдэг ба һүнэй промышленностиин Буряадай республикын үйлэдбэриин управлени	93 96
Буряадай загаһанай промышленностиин трест	109 106
Нарин сэмбын фабрика	103 112
Нооһо угаадаг фабрика	101 112
«Россельхозтехникэ» гэжэ нэгэдэл	102 113
тэрээн сооһоо:	
Шэнэ-Вэрээнэй оньһожоруулагдамал завод	103 120
Сэлэн-Дүүмын заһабарилгын-механическа завод	100,1 116
Электрозаһабарилгын завод	102 125
Улаан-Удын мелькомбинат	105 111
«Бурятцелинстрой» трестын үйлэдбэриин предприятинуудай комбинат	104 100,9
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэн дэргэдэхи хэблэлэй управлени	105 119
Республикын мэдэлэй промышленность сооһоо—	
Буряадай АССР-эй министерствэнүүд ба управлениинүүдэй промышленность	102 106
Нютагай промышленностиин министерство	101 106
тэрэ тоодо:	
Кировэй нэрэмжэтэ металл хэрэгсэлнүүдэй завод	89 92
Улаан-Удын сабхин, һэеы гуталай фабрика	100,1 98
Хяагтын эрэлгын-трикотажна фабрика	96 98
Сүхын арһанай завод	109 107
Улаан-Удын өёдолой фабрика	106 114
Бэшүүрэй өёдолой фабрика	127 3,5 дахин
Гусиноозерскын өёдолой фабрика	102 105
Ойморой мебель бүтээдэг фабрика	109 110
Эдеэ хоолой промышленностиин министерство	103 116
Хилээмэ баридаг промышленностиин Буряадай трест	105 100,6
Ой модоной ажахын министерство	116 138
Түлишын промышленностиин управлени	102 100,2
Барилгын материалнуудай промышленностиин управлени	84 104
тэрэ тоодо:	
Барилгын материалнуудай Татауровска комбинат	84 98
Улаан-Удын хирпичэйн завод	100,4 103

Улаан-Удэ городой болон республикын аймагуудай промышленность худалдаһан продукциин хэмжээнэй талаар түсэбөө нимээр дүүргээ гэбэл:

	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтын процент	1968 онд орходоо 1969 он процентээр
Улаан-Удэ город	99	103
тэрэ тоодо:		
Советскэ район	100,7	99
Железнодорожно р-он	102	103
Октябрьска р-он	96	104
Аймагуут:		
Баунтын	81	92
Баргажанай	90	97
Бэшүүрэй	100,9	106
Зэдын	104	121
Яруунын	82	78
Загарайн	94	99,1
Захааминай	103	103
Кабанскын	102	107
Хэжэнгын	81	93
Хяагтын	99,8	112
Мухар-Шэбэрэй	111	110
Прибайкалиин	97	101
Ахын	100	83
Хойто-Байгалай	90	66
Сэлэнгын	99,5	106
Түнхэнэй	107	106
Хорнин	87	88
Улаан-Удын (хүдөөгэй)	104	115

1968 онойхитой сасуулбал, промышленностиин шухалын шухала үилэдбэрилгын темп нимэ байгаа һалбаринуудай талаар продукцин гэбэл:

Хара металлурги	96 процент
Үнгэтэ металлурги	120 —«—
Түлишын промышленность	97 —«—
Электроэнергетикэ	108 —«—
Машина бүтээлгэ, металл болбосоруулга	105 —«—
Ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленность	93 —«—
Барилгын материалнуудай промышленность	102 —«—
Хүнгэн промышленность	111 —«—
Эдеэ хоолой промышленность	94 —«—
Культурно-ажаһуудалай ба ажахын хэрэгсэлэй эд бараа үилэдбэрилгэ	106 —«—

Промышленна продукциин шухалын шухала олонхи зүйлнүүдые үилэдбэрилгэ түсэб гол түлэб республика дотор промышленна продукци үилэдбэрилгэ нимэ тоонуудаар харуулагдана гэбэл:

	1969 ондо үилэдбэрилгэдэ-нэ	1968 онд орходоо 1969 он процент.
Нүүрһэн—миллион тоннаор	1,3	98
Приборнууд, автоматизацилгын хэрэгсэлнүүд ба тэдэндэ хэрэгтэй запчастьнууд—млн. түхэригөөр	4,7	121
Переменнэ тоогой, 100 квт.-һаа үлүү хүсэтэй электродвигательнүүд—мянгаар	3,3	111
Модо шэрэлгэ (колхозуудай бэлэдхэнэн модо оруулангүйгөөр)—миллион кубометрээр	3,9	91
Хүрөөдэмэл материалнууд (колхозуудай хүрөөдэһые оруулангүйгөөр)— мянган кубометр хэрэгсэлнүүдээр	1046	93
Барилгын хирпичэй (колхозуудай галдаһые оруулангүйгөөр)—миллионоор	72	101
Хабсаргагдамал түмэр-бетон конструкци, хэрэгсэлнүүд—мянган кубометр хэрэгсэлнүүдээр	128,8	106
Асбоцементнэ хабтагар ба хобоонуудтай шифер—миллион хабтагараар	170,2	104
Сонхын шэл—миллион дүрбэлжэн метрээр	14,2	95
Нооһон бүд—мянган дүрбэлжэн метрээр	2022	99,4
Угаагдаһан нооһон—мянган тоннаор	12,3	110
Дотор хубсаһанай трикотаж—миллионоор	2,2	92
Гадар хубсаһанай трикотаж—миллионоор	1,1	99,5
Дүүрэн сэнгээрнь абахада өёмол зүйлнүүд — миллион түхэригөөр	19,5	110
Арһан гутал—мянган пааараар	33,4	35
Һэеы гутал—мянган пааараар	224,8	89
Мяхан бүхыдөө—мянган тоннаор	31,9	90
Колбасагай зүйл—мянган тоннаор	10,6	94
Баригдаһан загаһан—мянган тоннаор	4,3	84
Малай тоһон (түүхэй эдэй гүрэнэй нөөсөөс)—мянган тоннаор	2,7	76
Һайхан һүн бүхыдөө—мянган тоннаор	42,7	118
Кондитерска зүйлнүүд—мянган тоннаор	7,2	113
Макароной зүйлнүүд—мянган тоннаор	3,3	100,5
Бүхы зүнлэй консервэ—миллион баанкаар	29,7	71
Түмэр шэрээнүүд — мянгаар	130	127
Хүсэһа угаадаг машинануудай — мянгаар	175,3	106
Мөсөель—миллион түхэригөөр	7,2	103

Республика дотор энээнэй урда тээхи жэлэйхитэй сасуулбал 805 мянган түхэригэй приборнуудай, автоматизацилгын хэрэгсэлнүүд ба тэдээндэ хэрэгтэй запасной частьнууд, переменнэ тоогой 100 киловатт-һаа үлүү хүсэтэй 342 электродвигатель, 1,4 миллион барилгын хирпичэй, 8 мянган кубометр хабсаргамал түмэр-бетон конструкцинууд болон детальнууд, 6023 асбоцементнэ хабтагар шифер, 6,6 мянган тонно һүн ба һайхан һүн, 708 тонно кондитерска зүйлнүүд, хүбсаһа угаадаг 9,3 мянган машинануудай, 196 мянган түхэригэй мебель үлүү ехээр бүтээгдэһэн байна.

1969 оной январь—ноябрь һарануудай турша соо республикын промышленностиин ажалай бүтээсэн талаар түсэб 103 процент дүүргэгдэ, тэрэ тоодо союзна мэдэлэй промышленностьда—101 процент, республикын мэдэлэй промышленностьда—103 процент, Буряадай АССР-эй управлениинүүд ба министерствэнүүдэй промышленностьда 101 процент дүүргэгдээ.

Нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада, ажалай бүтээсэ нэгэ бага доошолһон байна.

1968 онойхитой сасуулбал, 1969 ондо ажалай бүтээсэ эдэ предприятинуудта нимээр ургаа гэбэл: «Теплоприбор» заводто 13 процентээр, локомотив-вагон заһабарилгын заводто—7 процентээр, Тимлюгэй цементын заводто—6 процентээр, нооһо угаадаг фабрикада 8 процентээр, нарин сэмбын фабрикада 11 процентээр ба бусад олон предприятинуудта дээшэлһэн байха юм.

Республикын промышленность худалдадаг бүхы продукцингаа өөрынь үнэ хямдаруулха түсэбөө 1969 оной январь—ноябрь һарануудай турша соо дүүргээгүй, түсэбтэ өөрынь үнэдэ орходоо 777 мянган түхэригэй үлүү гаргаша хэһэн байна.

Мяха-консервын комбинат, Шэнэ-Вэрээнэй механическа завод түсэблэгдэһэн өөрынь үнэдэ орходоо мүнгэ зөөри үлүү ехээр гаргашалһан байха юм.

1969 ондо республикын промышленностьда шэнэ машина, механизмуудые, материалнуудые болон бүри һайжаруулагдаһан технологическа процессүүдые нэбтэрүүлхэ туршаа хүдэлмэри хэгдэһэн, үйлэдбэриин процессүүд улам саашадаа оньһожоруулагдаһан, автоматизацилагдаһан байна.

1969 оной июлиин 1-нэй байдалаар нэгэ дахин хэгдэһэн шэнжэлэлгын ёһоор, манай республика дотор 1965 онойхитой сасуулбал, оньһожоруулагдаһан линиинүүдэй тоо хоёр дахин, поточно линиинүүдэй тоо 6 дахин, автоматуудай тоо 7 дахин олошорһон байна юм.

Улаан-Удын мяха-консервын комбинат, «Забайкаллес» комбинат, «Электромашина» завод, «Теплоприбор» завод болон бусад олон предприятинуудта шэнэ техникэ нэбтэрүүлхэ талаар нилээд ехэ хэмжээ ябуулгапуудые хэнэ.

Жэшээлхэдэ, «Забайкаллес» комбинат модо складуудта сэбэрлэлгын хүдэлмэри оньһожоруулһанай эсэстэ өөрынь үнэ хямдаруулһанай ашаар 122 мянган түхэригэй алмалта хэнэн, 102 хүн ондоо хүдэлмэридэ сүлөөлөн байха юм. «Теплоприбор» завод дээрэ даралтын, даралтые, температурые ехэ бага болгохо нэгэн адли шэнэ регуляторнуудта бүтээгдэдэг болоо. «Электромашина» завод дээрэ КС-3561 гэжэ автокранай 100 зүйлэй детальнуудые хүйтэн аргаар хэбтэ дабталгада оруулһанай эсэстэ жэлдээ 13,5 мянган түхэригэй алмаха арга олдоо.

1969 ондо республика доторнай 8243 хүн уралан нарижуулга ба ухаалан зохёолго эрхилдэг байгаа. 1968 онойхидо орходоо тэдэнэй тоо зарим тэды олошороо. 1969 ондо уралан нарижуулгын 8293 дурадхал нэбтэрүүлэгдээ. Тоосооень бодожо гаргаһанай ёһоор, эдэ дурадхалнуудые нэбтэрүүлһэнһээ 5 миллион үлүүтэй түхэригэй мүнгэ зөөри алмагдаха юм.

Республикын промышленна предприятинууд 103 миллион түхэригэй ашаг олзо абаа гэхэ гү, али жэлэйнгээ түсэб 96 процентээр дүүргээ. 1968 онойхитой сасуулбал, 4 миллион түхэригөөр (4 процент) үлүү ехэ ашаг олзо абтаа.

Түсэблэлгын ба экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда оруулагдаһан промышленна предприятинууд 101,1 миллион түхэригэй ашаг олзо абаһан байна. Энэнь промышленна бүхы предприятинуудай ашаг олзынь 98 процент болоно.

Олохон промышленна предприятинууд ашаг олзо абаха жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргээ гэбэл: Тимлюгэй асбоцементнэ хэрэгсэлнүүдэй завод (112 процент), «Электромашина» завод (104 процент) Тимлюгэй цементын завод (104 процент), «Теплоприбор» завод (103 процент), «Бурятэнерго» гэжэ районно энергетическэ управлени (104 процент), нарин сэмбын фабрика (102 процент) дүүргээ.

Гэбэшье зарим предприятинууд ашаг олзо олохо түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй: «Забайкаллес» комбинадай предприятинууд, Улаан-Удын мяха-консервын комбинат, Ципиканска прииск. Промышленностиие бүхы дээрэнь абаха болоо һаа, 5 миллион шахуу түхэригэй ашаг олзо дутуу үгөө.

II. ХҮДӨӨ АЖАХЫ

Үнгэрһэн жэл республикын хүдөө ажахыда хүшэр хүндэ жэл болоһон байна. Яаха аргагүй хүйтэн үбэл, хабар-зунай үеэнүүдтэ болоһон үзэгдөөгүй ган гасуур, һүүлээрнь намарай уһа ехэтэй бороо хэсүү байдал тохёолдуулаа. Намарай хура бороогой ороходо зарим аймагуудта гол горход ехээр үерлэһэн байха юм. Энэ тохёолдопон оайдал хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай ургасада, үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ, мал ажалда муу нүлөө үзүүлээ.

Энэнэ дээрэһээ боложо, 1968 онойхитой сасуулхада, 1969 ондо бүхы түхэлэй ажахынуудта валово продукци абалга 16 процентээр, тэрэ тоодо совхоз, колхозуудта 17 процентээр доошолһон байна. Тиигэбэшье республикын хүдөө нютагай ажалшад В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе эрхимээр уггахын тула, эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа, жэлэй хүшэр хүндэ байдалые дабажа гараһан, хүдөө ажахын үйлэдбэриидэ туйлаһан амжалтануудайнгаа хэмжээндэ байхаһаа гадна, тэрээниие үлүүлһэн байха юм.

Хүдөө ажахын ургамалнуудай тарилга тэдэниие хэрэглэдэг тогтомол заншалые ашаглалгые хараада абалсахада, 1969 ондо нимэ байгаа гэбэл:

	Бүхы түхэлэй ажахынуудаар: мянган гектараар	1968 онойхиие 1969 онтой сасуулаа—процентээр	Тэрэ тоодо совхозуудта (мал шахадаг совхозуудые оруулангүй) колхозуудта: мянган гектараар	1968 онойхиие 1969 онтой сасуулаа процентээр
Бүхы тарилгын талмай	815,0	103,5	765,7	103,7
тэрэ тоодо:				
ороohото ургамалнууд	498,1	94,3	481,9	94,4
тэдээнһээ:				
шэнэисэ	347,7	98,5	337,9	98,3
обёос	105,7	85,7	101,3	86,2
ешмээн	18,3	102,2	17,8	106,5
хара таряан	10,4	77,0	9,1	73,3
гэршүүхэ	4,4	81,4	4,4	84,6
горох	11,6	77,3	11,4	77,5
техническэ ургамалнууд	0,2	200	0,2	200
хартаабха	23,3	93,2	7,7	83,6
овощ	2,3	100	1,4	100
тэжээлэй ургамалнууд	291,1	125,5	274,5	126,3
тэдээнһээ:				
тэжээлэй корнеплодууд	5,0	151,5	4,8	154,8
силосэй ургамалнуудые тарилга (кукуруза оруулалсан)	95,3	110,9	89,1	109,8
тэрэ тоодо кукурузын	47,8	98,2	45,2	97,8
набша намаа				
таримал ногоонууд (зелёнкые оруулалсан)	190,8	133,9	180,6	136,0
тэрэ тоодо олон жэлэй ногоонууд	18,4	110,1	17,9	110,4

Үнгэрһэн жэлэйхитэй сасуулхада, 1969 ондо тарилгын бүхы талмай 28 мянга шахуу гектараар үргэдхэгдөө. Тэрэ тоодо ороohото ургамалнуудай тарилга дээшэлүүлэгдэһэн байна. Гэбэшье республикадамнай хабартаа, зундаа ган гасуурай болоһон дээрэһээ ороohото ургамалнуудые тэжээл болгожо хуряаһан байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ хахалагдадаг газарай 53 процентдэнь ороohото ургамалнууд, 7 процентдэнь пропашной ургамалнууд, 25 процентдэнь ногоонууд (зелёнкые оруулалсан) таригдаһан, 15 процентдэнь сэбэр паар хэхалагдаһан байгаа.

Севообородуудые нэбтэрүүлхэ ажал үргэлжэлүүлэгдээ. Жэлэй эсэс багта 10 совхоз, колхозуудта (79 процент) севообородууд хэрэглэгдэдэг болоо. Республикын бүхы совхоз, колхозуудай тарьяанай газарай 715 мянган гектарта гү, али хахалагдадаг газарайнь 79 процент дээрэ севооборот хэрэглэгдэдэг болоһон байна. 88 ажахыда севообородууд бултандань гү, али заримандань хамта дээрээ 425 мянган гектар талмайда севообородууд нэбтэрүүлэгдэһэн, тэрэ тоодо 37 ажахынуудта севообородууд гүйсэд нэбтэрүүлэгдэнэн байха юм.

1969 ондо совхоз, колхозуудта газарай хүрьһэнэй муудалгатай тэмсэхэ, сабшалан болон бэлшээри һайжаруулха хүдэлмэри нидээд ехэ хэмжээтэйгээр хэгдээ. Үнгэрһэн жэлдэ 4 мянган гектар шахуу хахалагдадаг газарта тарьяанай узуур һандаангүй элдүүрнлгэ хэгдэһэн, газарай хүрьһэнэй муудалгатай тэмсэхэ сеялкэнүүдээр 17 мянган гектарта хүдөө ажахын ургамалнууд таригдаһан, 42 мянган гектарта ургамалнуудые зуруунууд зуруудаар тарьһан, элһэндэ дарагдаһан мянгаад шахуу гектар газарта үтэгжүүлгэ хэгдэһэн, уһан сөөрэм тогтоохо хэмжээ ябуулга 9 мянган гектарта үнгэргэгдэнэн байна. 7 мянга шахуу гектар сабшалан бэлшээри үндэнөөрөө һайжаруулагдаһан; үтэгжүүлгэ хэхээр бэлэдхэгдэнэн, тиихэдэ 5 мянган гектар газар үтэгжүүлэгдэнэн, 82 мянган гектар сабшалан, бэлшээри дээрэ бага зэргээр һайжаруулга хэгдэнэн байха юм (үтэгжүүлгэ оруулагдаа, һөөг бурги болдог дошыень, бог үбэ бэрлэжэ усадхаа, ногоонуудыг ряа. Мүн бэшэшье хэмжэ ганууд бэелүүлэгдээ).

Нуга сабшалан үтэг тулада 609 мянган то шэбхэ зөөгдэнэн, 5,5 м но (физическэ шэгнүүрэ ральна үтэгжүүлгэ оруу байна. 104 мянган гектар лан, бэлшээри уһалагдаа.

Үнгэрһэн жэлдэ совхоз колхозуудай хүдөө ажахы малнуудай бүхы тарилг процентнь) 299 мянган г паар болон намарай паа ригдаа, 8 мянга гаран ороohо таряан уһалагдаа.

Үнгэрһэн жэлдэ хүдөө ажа гамалнуудые тарьһан газ мянган тонно наг шэбхэ, ган тонно (физическэ шэ минеральна үтэгжүүлгэ һан байна. Минеральна үтэг оруулагдаһан хүдөө ажахы ургамалнуудай талмай цент болоно, тэрэ тоодо ха—78 процент, овощ- цент, кукуруза — 33 ороohото ургамал—11 пр

Ороohото ургамалнуудые һан бүхы талмайн 82 пр тэрэ тоодо шэнинсын 99 дэ, гэршүүхын 84 процент болон ешмэнэй та хахадһаань ехэ газарта үрэһэн таригдаа. Манай а раһан эрхим сортнуудаа ороohото ургамалнуудай һайн сортнуудаар тарилг хэгдэбэ.

Совхоз, колхозуудта 72 гектарай тарилгада авиаца цид сасаһан, химическэ рилгэ хэһэн байна.

Гэбэшье ган гасуурта болоһон дээрэһээ хүнэ ажал хүдэлмэри ашаяа х шадаагүй, республика д тон муу ургаса абтаа.

Урда тээхи дүрбэн жэл сасуулхада, түсэбтэ табан дүрбэн жэлэй туршада орл лэдбэрилгые нимэ тоо, б нууд гэршэлэн тодорхойл нэ:

(мянган то

	1966—1965 онуул (жэлдэ дундаа эрэгтэр)	1966—1969 онуул (жэлдэ дунда эрэгтэр)	1962—1965 онуулаа 1966—1969 онуулда процентээр
ороohото ургамалнууд бүхыдөө	450,5	463,8	102
тэрэ тоодо:			
шэнинсэ	314,6	346,4	110
обёос	53,3	81,5	152
ешмээн	47,2	15,5	32
хара таряан	17,0	8,4	49
гэршүүхэ	1,7	1,8	105
горох	13,8	10,1	73
хартаабха	151,2	228,3	150
овощ	36,6	31,3	85
тэжээлэй корнеплодууд	6,8	26,6	в 3
силос болохо ургамалдай ногоон набша			
(кукуруза оруулалсан)	879,8	705,2	8
тэрэ тоодо:			
кукуруза	606,0	465,2	76
тарилгдаһан ногоонуудай үбһэн, хээрын сабшалангай үбһэн	424,7	472,1	111
тэрэ тоодо:			
хээрын сабшалангай үбһэн	318,0	346,9	109

Хүдөө ажахын ургамалнуудые гүрэнэй худалдан абалга тухай табан жэлэй дүрбэн жэлэй турша- да (1966—1969 онуул) нимэ на гэбэл:

(мянган то

	1952-1965 онуул (жэлдэ дунда эрэгтэр)	1966-1969 онуул (жэлдэ дунда эрэгтэр)	1952-1965 онуулдаһаа 1966-1969 онуулда процентээр	1968-1969 онуулай түсэб	Түсэбтэ 5 жэлэй 4 жэлэй туршада туршаагаһанынь (1966-1969 онуулда)	
ороohото ургамалнууд	118,2	96,6	81,0	350,0	382,3	109
хартаабха	16,1	24,5	152,2	80,0	98,2	122
овощ	10,8	12,3	113,9	53,0	49,3	93

Муу ургасын абтаһан дээрэһээ республика дотор 1969 ондо ороohото таряа бэлэдхэл хэгдээгүй. Хартаабха 21,4 мянган тонно худалдан абтаа (түсэбэй дүүргэлтэ 107 процент болоно). Овощ гүрэнэй худалдан абаха түсэб бүхы республика дотор бүхыдөө 80 процент дүүргэгдээ.

Хабарай ургамалнуудые тарихын тулада совхоз, колхозуудта 140 мянган гектар сэбэр паар, 107 мянган гектар намарай паар хахалагдаһан байна; наг шэбхэ таряалан дээрэ гаргагдана; хүдөө ажахын техникэ хабарай хүдэлмэринүүдтэ бэлэдхэгдэнэ, заһабарилагдана. 1969 оной дүрбэдэхи кварталда трактор, плуг, сеялкэ, болон ашаанай автомашинануудые заһабарилха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

Жэлэй эсэс багта малай б шубуунай тоо толгой нимэ б

Үнгэрэгшэ жэлэй туршада хоз, совхозуудта болон г бусад ажахынуудта үнэсэй 0,5 мянган толгойгоор, хо 18,6 мянган, гахай—2,6 мя шубуун—75,1 мянган толго олошороо. Эбэртэ бодо малаа лон адуунай тоо толгой х найнгаа хэмжээндэ үлэһэн б

Совхоз, колхозуудта үне тоо 0,4 мянган толгойгоор, х —23,5 мянган, шубуун—7 мянган толгойгоор олошо байха юм.

1969 ондо малай болон шу ная тоо толгойе олошоруулха сэбые колхоз, совхозууд дүүр гүй.

Үнгэрһэн жэлэйхитэй сасуу да, нилээд олон мал гарзала

1968 онойхитой сасуулхада тугал 1,4 мянган толгойгоор гу ган—56,3 мянган, поршоонто мянган, унаган—1 мянган толгоор олон абтажа, түлжүүлэг

Зуун эхэ мал бүрнһөө түл аб га олошорһон байна: тугал толгойгоор, хурьган—6, унага 6, эхэ гахай бүхэндэ 1,1 толгоор поршоонхо олошорбо.

Шубуу үсхэбэрилдэг инк торна станцинуудта 2543 мя дальбараа дэгжээгээ гэхэ гү, нёдондо жэлэйхидэ орходоо 2 мянган дальбараа олоор дэг нэн байна.

Колхоз, совхозууд, хүдөө а хын туһалбариин предприятин үнгэрһэн жэлдэ гүрэндэ та тэнхэйтэйгээр малнуудые түл даг болоо гэбэл:

	Мянган толгойгоор: 1968 он	1969 он	1968 онойхитой сасуулаа 1969 ондо (процентээр)
Колхоз, совхозууд болон гүрэнэй бусад ажахынуудта*			
тэрэ тоодо:			
эбэртэ бодо мал	323,9	318,9	98
үнеэд	105,6	106,1	100,5
хонид	1583,7	1602,3	101
гахай	100,0	102,6	103
адуун	57,6	56,7	98
шубууд (бүхы түхэлэй болон һаһанай)	508,1	583,2	115
совхоз болон колхозуудта			
эбэртэ модо мал	309,3	306,4	99,1
тэрэ тоодо:			
үнеэд	101,5	101,9	100,3
хонид	1560,1	1583,6	101
гахай	90,9	90,5	99,5
адуун	52,8	52,5	99,3
шубууд (бүхы түхэлэй болон һаһанай)	492,7	570,3	116

*малай баазануудые оруулалсан

ТҮРЭНЭЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЫН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

БУРЯАДАЙ АССР-эй СТАТИСТИЧЕСКЭ УПРАВЛЕНИИН МЭДЭЭСЭЛ

	Тушаагдаhан (худалдагдаhан) нэгэ малай амидын шэгнүүр дунда зэргын килограммаар			Дээдэ, дунда шадалтайгаар тушаагдаhан (худалдагдаhан) малай удельнэ шэгнүүр (процентээр)	
	1968 он	1969 он	1968 онайхитэ дахоо 1969 он процентээр	1968 он	1969 он
Бэрэгэ бодо мал	280	286	102	74	80
Онид	34	32	94	51	51
Ахай (поршдонхо үйгөөр)	76	84	111	86 *	93 *
Тарган ба мяхалиг мал					

Hаамхай үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1575 килограмм hүн абгэхэ гү, али 1968 онойхидо ордоо 54 килограммаар ехэ hүн тагдаhан байна. Тахяагай үндэ 17 процентээр дээшэлээ. Тахяа бүхэнhөө дунда зэргээр 143 үндэгэн абтаа.

Хонин бүхэнhөө 12 процентээр ехэ ноohон хайшалагдаа, гэхэ гү, али 2,8 килограмм ноohон абтаhан байна.

Мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ нимэ байгаа:

	1952—1965 онуудай (жэлдэ дунда зэргээр)	1966—1969 онуудай (жэлдэ дунда зэргээр)	1952—1965 онуудтай сасуулхада 1966—1969 онуудта (процентээр)	1968 он	1969 он (гурвалсан абтаhан тоо, бирилтагуулаар)	1968 онойхитэй сасуулхада 1969 ондо (процентээр)
Бүхы түхэлэй ажахынуудта						
(үүсэлэгдэhэн)						
тонноор	38,7	48,1	124	47,8	52,8	110
(мянган тонноор)	178,1	213,4	120	225,2	200,1	89
(миллион тоо-р)	108,7	129,8	119	133,5	136,0	102
(бодото шэг-үр)—тонноор	3898	4511	116	4409	4974	113
Колхоз, совхозуудта болон гүрэнэй бусад ажахынуудта						
(үүсэлэгдэhэн)						
тонноор	25,4	27,8	109	25,9	32,0	124
(мянган тонноор)	111,8	136,4	122	142,7	129,0	90
(миллион тоо-р)	17,6	34,8	198	38,2	47,1	123
(бодото шэг-үр)—тонноор	3649	4086	112	3953	4532	115

1968 онойхитэй сасуулхада, мяхадбэрилгэ 5 мянган тонноор, 1969-д—2,5 миллионоор, ноohон 3,3 тонноор республика доторхи хэшэлээ. Нёдондо жэлэйхидэ ордоо 1969 ондо колхоз, совхозуудта гүрэнэй бусад ажахынуудта мяхан—6,1 мянган тонноор, үхэр—8,9 миллионоор, ноohон 579 тонноор ехээр үйлэдбэрилгдэв. Гол түлэб зарим совхозуудта мяха үйлэдбэрилдэг түсхай ажалтай болгоhон дээрэhээ hүн үйлэдбэрилгэ зарим тэды доошо-

1969 ондо совхоз, колхозуудай тэрэ абаха түсэб дүүргэгдэв. Hүн, мяха, ноohо үйлэдбэрилхэ түсэб дүүргэгдээгүй байха юм.

1968 ондо бүхы түхэлэй ажахынуудта хүдөө ажахын эдлүүриин 100 гектар бүхэндэ үүсэлэгдэhэн мяхан—20,4 центнер, hүн—77,1 центнер, ноohон—192 килограмм, хахалагдадаг газарай 100 гектар бүхэндэ гахайн мяхан—14,9 центнер; ороohото ургамалнуудые таридаг 100 гектар бүхэндэ—25,4 мянган үндэгэн үйлэдбэрилэгдэhэн байна.

Мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгын дээшэлhэнэй ашаар республикамнай түсэбөө дүүргэхэ, гүрэнэй худалдан абаха хэмжээе дээшэлүүлхэ аргатай болоо.

	1952—1965 онуудай (жэлдэ дунда зэргээр)	1966—1969 онуудай (жэлдэ дунда зэргээр)	1952—1965 онуудтай сасуулхада 1966—1969 онуудта процентээр	1968 он	1969 он	Жэлэй түсэб түүр эзэлэ 1968 онойхитэй сасуулхада	1969 ондо процентээр
Бүхы түхэлэй ажахынуудта							
мал болон шубуун амидын шэгнүүрээр)— тонноор	41,4	48,7	118	47,9	52,9	105	110
hүн (мянган тонноор)	88,2	111,3	126	116,1	103,9	104	89
дэгэн (миллион тоо-р)	19,9	32,5	163	36,3	40,5	127	112
ohон (зачетно шэг-үр)—тонноор	5645	5348	115	5229	5974	111	114
Колхоз, совхозуудта болон гүрэнэй бусад ажахынуудта							
мал болон шубуун амидын шэгнүүрээр)— тонноор	39,6	43,9	111	41,0	50,3	103	123
hүн (мянган тонноор	88,1	111,3	126	116,1	103,9	104	89
дэгэн (миллион тоо-р)	14,8	29,9	202	33,2	40,3	126	121
ohон (зачетно шэг-үрээр)—тонноор	4446	4968	112	4849	5579	110	115

Мал, hүн, үндэгэ, ноohо гүрэндэ тааха (худалдаха) түсэб үлүү-дүүргэгдээ.

Мал болон шубуу (амидын шэгүрээр) түсэбhөө гадуур 1,9 мянтонно, hүн—3,9 мянган тонно, дэгэн—8,5 миллион, ноohон—4 тонно тушаагдаhан (худалдагдаhан) байна.

Кабанскын, Захааминай, Зэдын, энэй аймагуудай ажахынуудлон шубуунай фабрикануудта малай продуктнуудые гүрэндэ тушааха (худалдаха) түсэбөө бүриые амжалтатаигаар дүүргэбэ.

Гэхэтэй хамта 1969 ондо гүрэндэ тогтоогдоhон түсэбhөө багаар тушаагаа (худалдаа) гэбэл: мал болон шубуудые 29 ажахынуудта 1,8 мянган тонно (13 процент), hүн—52 ажахы—6,9 мянган тонно (14 процент); үндэгэ—4 ажахы—290 мянган—(27 процент): ноohо 15 ажахы—141 тонно (13 процент) тушаагаа (худалдаа).

Үнгэрhэн жэлдэ совхоз, колхозуудта 28 мянган тонно минеральна тэжэгүүлгэ абаhан байна. Энэнь 1968 онойхидо орходоо 6 мянган тонноор (27 процентээр) ехэ болоно. Бодото тоогоор 942 трактор, 352 ашаанай автомашина (тусгалгаhан машинануудые оруулсан), таряа хуряадаг 352 комбайн, силос хуряадаг 105 комбайн, тракторай 1180 сеялкэ, тракторай 1143 плуг, мүн баhа бусад олон машинануудта, түхеэрэлгэнүүд 1969 ондо абтаа.

Байгша оной январиин 1-нэй байдалаар совхоз болон колхозуудта малай нимэ байрануудтай байгаа гэбэл: 44,7 мянган толгой эбэртэ бодо малда гэхэ гү, али (бүхы малай 15 процент) 35,8 мянган толгой гахайнуудта (48 процент), 30,7 мянган толгой шубуундта (60 процент) оньhожоруулагдаhан аргаар уhа үгэхэ түхеэрэлгэтэй; 11,5 мянган толгой эбэртэ бодо малда (4 процент); 36,4 мянган толгой гахайнуудта (49 процент), 208 мянган шубуудта (36 процент) оньhожоруулагдаhан аргаар тэжээлыень үгэхэ түхеэрэлгэтэй; 26,6 мянган толгой эбэртэ бодо малай (9 процент), 25,6 мянган толгой гахайнуудай (34 процент), (11 проц.) шабааhа, 64 мянган шубуунай аргал оньhожоруулагдамал аргаар сэбэрлэн зайлуулха түхеэрэлгэтэй; 10,6 мянган толгой үнеэдые (14 проц.); оньhожоруулагдамал аргаар haаха түхеэрэлгэтэй; 142 мянган шубуудай (42 процент) үндэгэ оньhожоруулагдамал аргаар суглуулха түхеэрэлгэтэй байрануудта болоно; малай байрануудые комплексноор оньhожоруулха хэмжээн (дээрэ заагдаhан бүхы худэлмэри оньhожоруулагдаhан аргаар нэгэ доро хэгдэнэ) эбэртэ бодо малай байра 1 процент, гахайн—31 процент, шубуунай—11 процент болоhон байха юм.

Гэбэшье зарим совхоз, колхозууд бии байгаа техникэеэ хангалтагүйгөөр хэрэглэнэ. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие оньhожоруулга, электрификацилга мууса бэелүүлэгдэнэ. Совхоз, колхозуудай тракторнуудай жэлэй дунда зэргын тоо 6 процентээр дээшэлээд байгаашье hаань, тракторнуудай хэhэн бүхы худэлмэриин хэмжээн (хахалагдаhан газарта оруулхада) 4289 мянган гектар болоно. 1968 онойхитой сасуулхада, 2 процентээр доошолоо. Харин дунда зэргээр 15 мориной хүсэтэй условно тракторай бүтээhэн ажал нэгэ хэдыгээр хороhон, 325 гектар болоhон байха юм.

Үнеэ hаадаг 116 стационарна, нүүдэл түхеэрэлгэнүүдэй миил 46-ниинь үнгэрэгшэ жэлдэ худэлөө.

Совхозууд, колхозуудай хүдөө ажахын үйлэдбэри мэргэжүүлэн найжаруулагдажа үргэлжэлөө.

III. ТРАНСПОРТ, ХЭЛХЕЭ ХОЛБООН

Түмэр замай Улаан-Удын отделиин 1969 ондо ашаа тээхэ түсэбөө 95 процентээр дүүргээ, тэрэ тоодо барилгын модо тээхэ түсэбөө 88 процент, минеральна-барилгын материалнуудые тээхэ түсэбөө 89 процент дүүргэнэн байна.

1968 онойхитой сасуулхада ашаа шэрэлгын хэмжээн 102 процентээр дээшэлээ.

РСФСР-эй автомобильна транспортын, шоссей харгынуудай министерствын Буряадай транспортна управлени автомобильна транспортаар ашаа шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые 100,9 процентээр дүүргээ, пассажирнуудые шэрэхэ түсэбөө 105 процент, ашаа шэрэхэ түсэбөө 94 процент дүүргэhэн байна.

Улаан-Удэ хотын трамвай 1969 ондо 33,4 миллион хүниие түлөөhэтэйгөөр шэрэhэн байна, энэнь түсэбөөр хараалагдаhанай ёhоор 107 процент болоно.

1969 ондо хэлхеэ холбоон, хүн зонние хангалга hайжаржа үргэлжэлөө.

Хэлхеэ холбооной юрэнхы продукци 100,2 процент дүүргэгдээ.

Радио-дамжуулгын газарнуудые олошоруулха түсэб 167 процентээр дүүргэгдээ, телефоной утаhануудаар хангалга 102 процентээр дүүргэгдээ.

IV. КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА

Буряадай барилгашад В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулан дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялга абаад, үнгэрэгшэ жэлдэ нилээд амжалта туйлаа.

Табан жэлэй дүрбэн жэл соо капитальна барилгануудта мүнгэ hомолхо хэмжээн 50 процентээр дээшэлээ.

	1962—1965 онуудта	1966—1969 онуудта	1966—1969 онуудтай сасуулхада 1962—1965 онуудта процент
Капитальна барилгануудта hомологдоhон мүнгэ (млн. түхэригөөр)	435,5	651,8	150

1969 оной туршада республикын арадай ажахыдахи капитальна барилгада хамта дээрээ 184 миллион түхэриг hомологдоо, тиигэжэ 1968 онойхитой сасуулбал 18 процентээр дээшэлhэн байна.

Hомологдоhон тэрэ мүнгэнhөө барилгада 130 миллион түхэриг гаргашалагдаа, энэнь бүхы хэмжээнэйнь 71 процент болоно, гэр байра барилгада 34,9 миллион түхэриг гэхэ гү, али 19 процент гаргашалагдаа, культурна ажаhуудалай барилгада 19,1 миллион түхэриг гэхэ гү, али 10 процент гаргашалагдаа.

Үйлэдбэриин барилгануудта hомологдоhон мүнгэ зөөри арадай ажахын бүхы hалбаринуудые хүгжөөлгэдэ зорюулагдаа.

Шэнэ барилгануудые хэhэнэй, худэлжэ байhан предприятинуудые шэнэдхэн хубилгаhанай, үргэдхэhэнэй ашаар үйлэдбэриин удаадахи барилганууд тушаагдаа: «Бурятэнерго» управлени 35 киловатт, мүн дээшэшье хүсэтэй электрын уташануудые 166,8 километртэ татаhан, 16,5 мянган киловатт хүсэтэй трансформаторна станцинуудые бариhан, 10 киловатт хүсэтэй электрын уташануудые худөө ажахые зайн галаар хангаха зорилгоор 1100 километртэ татаа; «Забайкаллес» комбинат 360 мянган кубометр модо шэрэхэ, 200 мянган кубометр модо унагааха, 150 мянган кубометр хүрөөдэмэл модо гаргаха, 50 мянган дүрбэлжэн метр байрын гэрнүүдые бүтээн гаргаха предприятинуудые баряа; «Электромашина» завод 200 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаха арга хангаhан байна.

Жэл соо 75 мянган тонно hүүрhэ малтан гаргаха хүсэтэй Сангинска нүүрhэнэй карьер, 63 миллион силикатна хирпиисэ бүтээн гаргаха завод, сүүдхэдээ 16 тонно продукци гаргаха макаронно фабрика, нээмэл аргаар нүүрhэ малтадаг Холбоолжоной 7-дахи пласта руу 17,1 километртэ түмэр харгы татагдаа. 520 хүнэй hууритай хушалтатай рынок баригдаа. Слюдянка Улаан-Үдэ хоёрой хоорондохи түмэр замай участок электрын элшэ хүсөөр хангагдаа. Мелиорациин, уhанай ажахын министерство 1002 гектар газар уhалха hубаг ханаабуудые малтаhан, 2267 га газар хатааhан, 43 мянган гектар газар уhажуулhан байна, 1876 гектар газар дээрэхи hубаг ханаабууд шэнэлэн заhаг-даа; «Россельхозтехникын» нэгэдэл 1050 шахуу заhабари хэхэ заhабарилгын мастерскойнуудые, 3,5 мянган тонно минеральна тэжээл хадагалха складуудые барижа тушаагаа, Ново-Брянскын механическа заводто 700 янзын заhабари хэхэ 2ПТС-4 маркын прицепүүдые бүтээн гаргаха тракторна цех шэнэлэн хубилгагдаа, хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ хангаха министерство нэгэ халаан соо 225 килограмм хубсаhа угааха, мүн хубсаhа сэбэрлэхэ предприятие Гусиноозерск хотодо барижа тушаагаа; хладокомбинат нэгэн доро 1000 тонно продукци хүргэхэ холодильник барижа тушааhан байна; hү бэлдэлгын, hүнэй промышленностиин управлени Загарайда нэгэ халаан соо 10 тонно тоhо гаргаха тоhоной завод, нэгэ халаан соо 20 тонно сыр гаргаха завод Кудара-Сомон тосхондо барижа тушаагаа; хэлхеэ холбооной управлени 130 километртэ телефоной утаhа татаа.

Хилээмэ баридаг промышленностиин трест Гусиноозерскдо сүүдхэдээ 25 тонно хилээмэ бариха завод шэнэдхэн хубилгаа; хилээмэнэй зүйлнүүдые гаргадаг управлени 46,8 мянган тонно хадагалха ороohоной склад барижа тушаагаа.

1969 ондо 99 худэлмэришэдэй hууритай магазин, 382 хүнэй hууритай столово бариhан байна.

Худөө ажахын министерствын предприятинууд гүрэнэй түсэбөөр хараалагдаhан мүнгэ зөөри хэрэглэн 4,5 мянган толгой бодо малай багтаха байра, 8,5 мянган толгой багтаха — гахайн, 52,8 мянган хонидой багтаха байра барижа тушаагаа.

Республикада гүрэнэй зүгhөө капитальна барилгада hомологдоhон мүнгэнэй 132,7 миллион түхэригынь ашаглагдаа; үгышье haа жэлэйнь түсэб 105 процентээр дүүргэгдээ, 1968 онтой сасуулбал капитальна барилгада мүнгэ ашаглаха хэмжээн 17,7 миллион түхэригөөр гэхэ гү, али 15 процентээр дээшэлhэн болоно.

Барилга-хабсаралгын худэлмэри 92 миллион түхэригтэ дүүргэгдээ, тиигэжэ жэлэйнь түсэб 106 процент дүүргэгдэhэн болоно. 1968 онтой сасуулбал, барилга-хабсаралгын худэлмэри 19,2 миллион түхэригөөр дээшэлээ гэхэ гү, али 26 процентээр ехэ болоhон байна.

Централизованно бэшэ аргаар hомологдоhон мүнгөөр 1969 оной туршада 29,0 миллион түхэригэй капитальна барилга хэгдээ. Ондоогоор хэлэхэдэ, жэлэйнь түсэб 88 процентээр дүүргэгдээ. 1968 онойхитой сасуулбал, барилгын хэмжээн доошолоо.

Барилга-хабсаралгын худэлмэри 22 миллион түхэригөөр дүүргэгдээ, энэнь жэлэй түсэбөөр сасуулхада 89 процент болоно.

1969 ондо уhа сэбэрлэдэг барилгануудые бүтээхын тула 2,5 миллион түхэриг ашаглагдаа, энэнь жэлэй түсэбтэй сасуулхада, 81 процент дүүргэгдэhэн болоно.

Гэр байра, культурна ажаhуудалай барилгануудта hомологдоhон мүнгэ зөөри ашаглаха жэлэй түсэб иигэжэ дүүргэгдээ:

	Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	централизованно бэшэ аргаар hомологдоhон мүнгөөр
Республика дотор бүхыдөө	105	88
тэрэ тоодо: гэр байра барилга	109	73
Hүргүүли, эмнэлгын газарнуудые, хүүгэдэй саад, яслинуудые барилга	94	87

Республикада барилга хэдэг подрядна гол организацинууд 1969 оной туршада 102,1 миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын худэлмэри хэhэн байна, энэнь жэлэй түсэбөөр 101 процент дүүргэгдэhэн болоно, тэрэ тоодо өөhэдынгөө хүсөөр 81,9 миллион түхэригэй барилга хээ, тэрэнь жэлэй түсэбөөр сасуулхада, 105 процент болоно, 1968 онтой сасуулбал, өөhэдынгөө хүсөөр барилга-хабсаралгын худэлмэри хэхэ ажал 17,3 миллион түхэригөөр дээшэлhэн байна, үгышье haa. 27 процентээр ургаа.

Субподрядна организацинууд жэл соо 12,9 миллион түхэригтэ барилга-хабсаралгын худэлмэри бүтээгээ, тиигэжэ жэлэйнь түсэб 105 процентээр дүүргэгдэбэ, урда жэлэй тэрэ үетэй сасуулбал, барилга-хабсаралгын худэлмэри 1,8 миллион түхэригөөр гэхэ гү, али 17 процентээр дээшэлээ. Подрядна гол организацинууд барилга-хабсаралгынгаа жэлэй түсэбые иигэжэ дүүргэгдээ:

	Түсэбэй дүүргэлтэ проц. Бүхыдөө	Тэрэ тоодо өөhэдынгөө хүсөөр
Барилгын Буряадай управлени	106	111
«Бурятцелинстрой» трест	105	107
«Бурводстрой» трест	109	109
834-дэхи барилга-хабсаралгын поезд	102	102
Улаан-Удын ТЭЦ-эй барилгын управлени	94	117
802-дохи мостопоезд	105	104

«Бурятмежколхозстрой» нэгэдэл 1969 оной туршада 6 миллион түхэригэй ажал бүтээгээ гэхэ гү, али түсэбөө 121 процент дүүргээ, тэрэ тоодо өөhэдынгөө хүсөөр 5,7 миллион түхэригэй ажал бүтээгээ гэхэ гү, али 129 процент дүүргэhэн байна.

Барилга-хабсаралгада, мүн хамhабаринн ажалда худэлhэн хүн бүхэнэй бүтээсэ 1969 оной 11 hарын туршада урзанда жэлэй тэрэ үетэй сасуулбал, 4 процентээр, салин хүлhэниинь дунда зэргээр 11 процентээр дээшэлээ.

Барилга-хабсаралгын өөрынь үнэ сэн хямдаруулха түсэбтэ даалгабаринууд 1969 оной 11 hарын туршада иигэжэ дүүргэгдээ:

а) Барилгын Буряадай управлени (1100 мянган түхэриг), Улаан-Удын ТЭЦ-эй барилгын управлени (151 мянган түхэриг), 56-дахи оньhожоруулагдаhан колонно (313 мянган түхэриг), 802-дохи мостопоезд (17 мянган түхэриг), «Бурятцелинстрой» трест (369 мянган түхэриг), Баргажанай барилга-хабсаралгын управлени (304 мянган түхэриг), мүн бусад организацинууд алмалта хэhэн байна.

б) hэльбэн заhадаг 21-дэхи поездынхид (327 мянган түхэриг), 834-дэхи барилга-хабсаралгын поезд (17 мянган түхэриг), загаhанай ажахын министерствын ПМК-6 гэжэ организаци (37 мянган түхэриг), мүн бусад организацинууд мүнгэ үлүү гаргашалаа.

Барилгын подрядна организацинууд мүнгэ нөөсэлхэ түсэбөө 124 процентээр дүүргээ, тиигэжэ түсэбhөө гадуур 1,6 миллион түхэригэй олзо доход оруулаа, 1968 онтой сасуулбал тэдэнэр мүнгэ алмаха даалгабаряа 3 миллион түхэригөөр ехэ болгоо.

Барилгын организацинууд соohоо барилгын Буряадай управлени, Улаан-Удын ТЭЦ-эй барилгын управлени, 56-дахи оньhожоруулагдаhан колонно, 708-дахи электрохабсаралгын поезд, «Бурводстрой» трест болон бусад түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргээ.

173, 589 номерой оньhожоруулагдаhан нүүдэл колоннонууд, «Бурятцелинстрой» трестын барилга-хабсаралгын дүрбэдэхи управлени, hэльбэн заhабарилха 21-дэхи номерой поезд, загаhанай ажахын министерствын оньhожоруулагдаhан 6-дахи нүүдэл колонно мүнгэ нөөсэлхэ түсэбөө дүүргээгүй.

V. ХҮІІ ЗОНОЙ АЖАhУУДАЛ, СОЁЛ БОЛБОСОРОЛ

Худэлмэришэд болон алба хаагшадай тоо 1968 онтой сасуулбал 1969 ондо 104 процентээр дээшэлээ.

Мүн энэ үе соо салин хүлhэнэй фонд 10 процентээр дээшэлhэн болоно, харин салин хүлhэн hарадаа дунда зэргээр 6 процентээр ехэ болоо.

Профессионально-техническэ hуралсалай училищинуудые 5,7 мянган залуу худэлмэришэд дүүргэжэ, арадай ажахыда эльгээгдээ. Тэдээн соohоо 3,5 мянган залуу худэлмэришэд гэхэ гү, али 13 процентээр олон худэлмэришэд урзанда жэлэйхидэ орходоо олоор промышленностьда, барилга болон транспортда дамжуулан үгтөө, худөө ажахыда 1,5 мянган худэлмэришэд, арадай ажахын бусад hалбаринуудта 0,7 мянган худэлмэришэд дамжуулан үгтэhэн байна.

Hуралсалай жэлэй эхиндэ юрэнхы hургуулинуудта hуралсадаг үхибүүдэй тоо 202,8 мянган хүн хүрэтэрөө олошороо.

1969 ондо 9523 хүн дунда hургуули дүүргэжэ, болбосоролой аттестат абаа, урдахи hуралсалай жэлдэ орходоо 12 процентээр олон хүн дүүргэhэн болоно.

Интернат-hургуулинуудта 4,4 мянган үхибүүд, багашуул hуралсана, бүхэли үдэртөө байжа hурадаг hургуулинууд болон бүлэгүүдэй 16,6 мянган hурагшад hуралсана, энэнь үнгэрэгшэ hуралсалай жэлдэ орходоо 10 процентээр олон болоно. Hуралсалай 1969/1970 оной эхиндэ дээдэ, дунда тусхай hургуулинуудта 40,7 мянган студентнэр hуралсаа. Энэнь hуралсалай 1968—1969 онойхидо орходоо 3 процентээр олон байгаа.

1969 ондо дээдэ, тусхай дунда hургуулинуудта 10,7 мянган хүн абтаа, энэнь 1968 ондо абтаhанда орходоо 9 процентээр олон.

Республикын дээдэ hургуулинууд болон техникумүүд 1969 он до 6,4 мянган залуу мэргэжэлтэдые бэлдэжэ гаргаа, энэнь урзанда жэлэйхидэ орходоо 18 процентээр олон болоно.

Дүүргэжэ гарагшадай дунда 2382 инженер болон техник, худөө ажахын 1536 мэргэжэлтэд, 1737 багшанар, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай мэргэжэлтэд, искусствын худэлмэришэд, медицинскэ 560 дунда мэргэжэлтэд, худалдаа наймаанай кооперациин 168 худэлмэрилэгшэд бии байгаа.

Республикадамнай 753 кино-түхеэрэлгэ ажаллана. 1969 ондо кино, театр болон концертнүүдтэ 25785 мянган хүн ороhон байна.

Городhоо холо байдаг пионернүүдэй лагерьнуудта 25,5 мянган үхибүүд болон эдиршүүл ошожо амараа, энэнь 1968 онойхидо орходоо 14 процентээр олон болоно.

1969 ондо республикын больницануудтахи hуурн 9 мянга гаратараа олошороо, урзанда жэлэйхидэ орходоо 13 процентээр олон болоо.

Элдэб мэргэжэлтэй врачнуудай, медицинскэ дунда мэргэжэлтэнэй тоо олошоржо үргэлжэлhэн байна.

Хүүгэдэй яслинуудта 6 мянга гаран үхибүүд ябаа.

Ажалшадай амарха, аргалуулхын тула республикада санатори, профилактори, амаралтын байшангууд, аяншалгын баазанууд ажаллана.

Гүрэнэй, кооперативна худалдаа наймаанай организацинууд, нинтын эдеэ хоолой организацинууд 1969 оной туршада 476,3 миллион түхэригэй эд бараа наймаалаа. Энэнь түсэбөөр хараалагдаhанда орходоо 100,3 процент болоно, тэрэ тоодо рознично эд бараа наймаалга 435 миллион түхэригтэ хүрэhэн байна. Нинтын эдеэ хоолой организацинууд 41,3 миллион түхэригэй эд бараа наймаалаа.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин наймаанай организацинууд худөө нютагуудта 154,1 миллион түхэригэй эдеэ хоолой, промышленна эд бараа наймаалаа, энэнь түсэбэй 100,6 процентнь болоно.

Гадна эд хэрэглэгшэдэй кооперациин организацинууд нютагуудтахи сэнгээр 5,9 миллион түхэригэй эдеэ хоол наймаалаа.

1969 ондо гүрэнэй, кооперативна худалдаа наймаанай организацинуудта эд бараа наймаалга 1968 онойхидо орходоо 6,9 процентээр дээшэлээ, харин түсэбэй ёhоор 6,4 процент байhан юм.

Нинтын эдеэ хоолой предприятинууд 1969 ондо эдеэ хоол наймаалгаяа нилээд дээшэлүүлээ.

1969 ондо рознично худалдаа наймаанай предприятинуудта гүрэнэй жасаhаа эдеэ хоолой, промышленна нилээд ехэ эд бараан хаягдаhан байна, жэшээнь:

	1968 онтой сасуулбал 1969 ондо процентээр
1. Hүн, hүнэй зүйлнүүд hүн дээрэ оруулхада	117
2. Үндэгэн, үндэгэнэй зүйлнүүд	136
3. Сельдь	169
4. Оёмол хубсаhан	117
5. Трикотаж хубсаhан	110
6. Аphан гутал	105

1969 ондо хүн зондо культурна ажаhуудалай, ажахын иимэ хэрэгсэлнүүд наймаалагдаа: 83 мянган часы, 7600 холодильник, хубсаhа угаадаг 18100 машина, 5200 мотоцикл, мотороллер, 16800 радиоприёмник болон радиоло, 12500 телевизор, 456 пианино, рояль, оёдолой 3200 машина.

Эд бараа наймаалдаг предприятинуудта, эдеэ хоолой предприятинуудта ажалладаг худэлмэришэдэй тоо, тэндэ ородог хүнүүдэй hуури нилээд олошороо.

Шэнэ магазинуудай баригдаhан, ажаллажа байhан магазинуудай үргэдхэгдэhэн дээрэhээ наймаанай рилга-хабсаралгын поезд, «Бурводстрой» трест болон бусад түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргээ.

173, 589 номерой оньhожоруулагдаhан нүүдэл колоннонууд, «Бурятцелинстрой» трестын ба-

газарнуудта худэлдэг худэлмэришэнэй тоо 699 хүнөөр олошороо, тиигэжэ 1968 онойхитой сасуулбал 114 процент болоhон байна.

1970 оной январиин нэгэнэй байдалаар ниитын эдеэ хоолой предприятинууд 787 хүрэтэрөө олошороо, тиигэжэ 1969 оной январиин нэгэнэйхидэ орходоо 58 предприятиар олошороо. Тэндэхи хүнүүдэй hуури 21190 байhанаа 23642 хүрэтэрөө олошороо. Тиигэжэ 1968 онойхидо орходоо 110 процентээр олошорhон байна.

Эд бараа наймаалга худалдаа наймаанай зарим организацида ямараар нэмэhэниинь энэ таблицада харуулагдана:

мнлл. түхэригөөр

	1969 онд	1968 онтой сасуулбал 1969 ондо процентээр
Нютагай магазинууд	180,3	171,9	104,9
тэрэ тоодо:			
Горпромторг	51	48,2	106,0
Горпищеторг	74	72,7	101,8
Универмаг	11,8	11,3	104,4
Горхлебторг	8,4	7,9	106,4
Хяагтын наймаанай конторо	8,5	8,1	105,0
Спортивна бараануудай магазин	3,2	3,3	97,0
Столовонуудай трест	20,9	17,9	116,8
ОРС-нууд, продснабууд	121,2	113,2	107,7
тэрэ тоодо:			
Лесдревпромой УРС	57,8	54,0	107,0
Зэдын продснаб	12,6	12,1	104,0
Гусиноозерско ОРС	11,9	11,0	108,2
ОРС НОД-6	22,6	21,3	106,0
Буркоопсоюз	154,1	143,2	107,6

Предприятинууд болон организацинууд капитальна баоилганууда гүрэнэй зүгhөө hомологдоhон мүнгөөр 176 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра барижа тушаагаа, тиигэжэ жэлэй түсэб 88 процент дүүргэгдэhэн байна.

Централизованно бэшэ аргаар hомологдоhон мүнгөөр 27 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра баригдаа гэхэ гү, али жэлэй түсэб 66 процентээр дүүргэгдэhэн болоно. Колхозууд 1969 ондо хамта дээрээ 9 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра баряа.

Хүн зон өөрынгөө мүнгөөр, мүн гүрэнэй туhаламжаар 26 мянга гаран дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра бариhан байна.

Жэлэй турша соо hургуулиин наhа гүйсөөгүйшүүлэй эмхи зургаануудта 1740 hуури (колхозуудгүйгөөр) бии болгогдоо.

1969 оной туршада 6192 хүнэй hууритай юрэнхы hуралсалай hургуули (колхозуудгүйгөөр) баригдажа тушаагдаа.

145 хүнэй hууритай больницанууд болон поликлиника (колхозуудгүйгөөр) баригдажа тушаагдаа.

Централизованно бэшэ аргаар hомологдоhон мүнгөөр Улаан-Үдэ хотодо 200 хүнэй hууритай шэхэ хатуушуулай hургуули баригдаа.

1969 ондо республикын хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ хангалгаhаа 9,7 миллион түхэригэй олзо оруулгдаа, тэрэ тоодо город газарнуудта—6,2 миллион түхэригэй олзо, худөө нютагуудта—3,5 миллион түхэригэй олзо оруулагдаhан байна. тиигэжэ жэлэй түсэб республика соо бүхы дээрээ 97 процент дүүргэгдээ, тэрэ тоодо город газарнуудта—94 процент, худөө нютагуудта—102 процент дүүргэгдээ.

Хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ хангаха министерство 1969 оной туршада хүн зоной эрилтэ хангалгаhаа 7,7 миллион түхэригэй олзо оруулаа, тиигэжэ жэлэйнь түсэб 101 процент дүүргэгдээ, тэрэ тоодо город газарнуудта—4,7 миллион түхэригэй олзо оруулагдаа гэхэ гү, али 96 процент дүүргэгдээ, худөө газарнуудта—3 миллион түхэригэй олзо оруулагдаа гэхэ гү, али жэлэйнь түсэб 111 процент дүүргэгдээ.

Хүн зоной эрилтэ хангалгаhаа ородог мүнгэн 1968 онойхитой сасуулбал, 29 процентээр дээшэлээ, тэрэ тоодо хүн зоной эрилтэ хангадаг министерствэдэ—33 процентээр дээшэлбэ.

Хүн зоной эрилтэ хангадаг министерствын түсэбэй дүүргэлтэ гол зүйлнүүдээрээ нимэ тоо мэдээнүүдээр тодорхойлогдоно:

(мянган түхэригөөр)

	1969 оной түсэб	1968 оной дүүргэлтэ	түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1968 онтой сасуулбал 1969 ондо процентээр
I. Бүхыдөө:	7656	7749	101	133
тэрэ тоодо:				
Гутал хадхалга	421	404	96	118
Хүнэй захилаар гутал оёлго	600	595	99,1	155
Хубсаhа, аphан дэгэл, малгай гэхэ мэтые хүнэй захилаар оёлго	2204	2403	109	121
Мебель бүтээлгэ	540	501	93	3,4 дахин
Хубсаhа сэбэрлэлгэ, будалга	265	155	58	118
Трикотаж хубсаhа хүнэй захилаар оёлго, нэхэлгэ	600	754	126	153
Фотографинуудай, фотокинолабораторинуудай туhа	414	357	86	116
Парикмахерскануудай туhа	850	862	101	114
Прокатна пунктнуудай туhа	70	45	64	122
II. Город газарнуудта бүхыдөө:	4907	7701	96	123
тэрэ тоодо:				
Гутал хадхалга	305	309	101	120
Хүнэй захилаар гутал оёлго	355	344	97	2 дахин
Хубсаhа, аphан дэгэл, малгай гэхэ мэтые хүнэй захилаар оёлго	1305	1397	107	117
Мебель бүтээлгэ	226	142	63	47
Хубсаhа сэбэрлэлгэ, будалга	200	141	70	117
Трикотаж хубсаhа хүнэй захилаар оёлго, нэхэлгэ	320	333	104	129
Фотографинуудай, фотокинолабораторинуудай туhа	284	255	90	117
Парикмахерскануудай туhа	741	767	104	114
Прокатна пунктнуудай туhа	59

«ҮЗЭГЛЭЛНАЙ», БАЯРТАЙ!

Репортаж

Сарсагар гоёор хубсалhан үхибүүд хамтын байра тээhээ hургуулиин ойшан тээшэ субана. Зариманиинь сагаан самса, фартуугуудтаа табан хушуу хадаhан, тээ горитойшуулынь улаан галстук зүүнхэй. Шагнаархахада, тэдэнэр «hайндэр», «Үзэглэлэй hайндэр...» гэлдэнэ.

Энэмнай Улаан-Удын нэгэдэхи интернат hургуулиин нэгэдэхи класста «Үзэглэл» үзэжэ дүүргэhэн үдэртэ зорюулhан заншалта hайндэр эхилхээе байгаа ха юм. Удангүй нэгэдэхи классай таhалга соо эзэдынь, уригдаhан айлшад—багшанар, түрэлхид, табадахи классайхид сугларба. hүүлшынхидынь—багашуулай аха нүхэд, шефүүд.

Классай шэмэглэл нэн түрүүн нюдэндэ торолдоодхино. «Үзэглэлэй hайндэрээр амаршалнабди!», «Бага наhанhаа номдо дурлагты!», «Номоо гамнагты!» гэhэн уряанууд уран гоёор бэшэгдээд, ханада хадаатай. «Эдэ номуудые уншагты!» гэhэн гаршаг доро буряад, ород хэлэн дээрэ үхибүүдтэ зорюулан хэолэгдэhэн номууд...

Мүн баhа «Одон» гэжэ ханын hониной түрүүшын номер гараа юм байна. «Нэгэдэхи классай ханын hонин» гээд уншанабди.

Эндэ «Манай баяр» гэhэн гаршаггай түрүү бэшэг түнхаглагдаа. Нэгэдэхи классай шабинарай ямар амжалта туйлаhан тухай, саашадаа ямар зорилгонуудтай байhыень хөороод, тус түрүү бэшэг нимэ үгэнүүдээр түгэсэнэ: «Үнэтэ эрдэм барюулhан «Үзэглэлнай» баяртай» «Одон» гэжэ ханын hониндо хэдэн өньhон үгэнүүд томоор бэшээтэй. Жэшээнь, «А үзэг—эрдэмэй дээжэ», «Лена мүрэнэй үhан hайхан, Ленин багшын hургаал hайхан» гэхэ мэтэ.

Партанууд дээгүүр үзэжэ дүүргэhэн «Үзэглэл» табяатай. Хажуудань хатуу саарhан дээрэ томоор бэшэгдэhэн бар үзэгүүд.

Нэгэдэхи классай багша Мария Гармаевна Пыбденова hайндэрые нээжэ, шабинараа, түрэлхидые, эндэ hуурhан бусад айлшадые халуунаар амаршалба. hүүлээрнь классай бишыхан эзэдтэ үгэ үгтэжэ, тэдэнэр яажа үзэгтэ ороhон тухайгаа уран гоёор, угаа hонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэбэд. Алфаридай үзэг бүхэндэ ямарнууд оньhон үгэ мэдэхэ болоhоноо хос гэмэ хонгёо хоолойгоор сугларагшадта дуулгаба. Нэгэ хубүүхэнэй айхабтар дорюун хоолойгоор:

Залхуугай гэртэ түлеэн үгы,

Залгидагай гэртэ эдеэн үгы,—

гэхэдэнь класс соо шэмээтэй боложо, хүнүүд бүтүү энеэлдээд абаа. Юрэдоо, яhала гүнзэгы удхатай оньhон үгэнүүдые багшань сээжэлдүүлээ юм байна. Жэшээнь, «Сэбэршье hаа, хубсаhан хэрэгтэй, сэсэншье hаа hургуули хэрэгтэй»,—гэхэдэнь хэн буруушаахаб?! Гэхэтэй хамта хэн нэгэнэй оньhон үгэ хэлээдхимсээр:

— Үлгэн дэлхэйе танюулhан «Үзэглэлнай» арюухан! — гээд нэгэдэхи классайхид хоорооро хэлэхэ юм.

Зүб даа. Ямаршье ехэ hургуулитай, нэрэ солодо хүртэhэн хүн эрдэм тээшэ зүдхэhэн замаа энээхэн номhоо эхилhэн байха. Энэ номой ашаар үргэн ехэ үлгэн дэлхэйтэй танилсалга эхилнэ бэшэ аал!...

Нэгэдэхи классай шефүүдтэ үгэ үгтөө. Эдир пионернүүд бишыхан дүүнэртээ хандажа, сэдьхэл худэлмөөр амаршалаа. Тиигээд тэдэнэр багашуулда иомой хөөшуулга бэлэглэбэ.

Гэнтэ түрд гээд үүдэн нээгдэжэ, «Үзэглэл» (Тэрэнэй үүргые табадахи классай hурагша гүйсэдхөө) орожо ерэбэ.

— Сайн байна, үхибүүд!

— Сайн! — гэжэ багашуул эбтэйгээр харюусаба.

— Таанар намайе ооглоо hэн гүт даа,—гэжэ «Үзэглэл» асууба.

— Тиигээ! — гэжэ үхибүүд дарья табилдаа hэн.

— Хэн таниие уншуулжа, бэшүүлжэ hургааб?—гээд «Үзэглэлэй» асуухада:

— Багша, «Үзэглэл», — гэжэ нэгэдэхи классайхид нэгэн дуугаар харюусаба.

— Зүгөөр, үхибүүд, би таниие бүхы юумэндэ hургаагүйб. Саашадаа таанар олон номуудые уншажа, олон юумэ мэдэдэг болохот. Би мүнөө таанарта нэгэ ном асарааб,—гээд «Үзэглэл» газаашаа гараад, «Түрэлхи хэлые» хүтэлжэ оруулба.

— Хүндэтэ үхибүүд, танилсагты: энэ «Түрэлхи хэлэн» гэжэ нэрэтэй ном гээшэ. Мүнөө намтай хахасаад, энэ ном уншадаг болохот,—гэнэ.

— Амар сайн, үхибүүд! Танилсая!—гээд, «Түрэлхи хэлэн» шэб шэнэхэн номуудые хубааба.

— Түрэлхи хэлэн,—гээд үхибүүд гадаа дээрэнь бэшээтэй үзэгүүдые холбуулан, шангаар уншабад. Удаань нэгэдэхи класс түрэл болоhон «Үзэглэлдөө» бэлэг барин, Ленин тухай дууе ородоор дуулаба. Баhа «Энэ нугаараа» гэжэ буряад арадай дуу дуулаа. Зүгөөр хоёрдохи хубииень эхэ, эсэгэ тухайдаа болгоо. «Хэнэй гэмээр үхибүүдэй дууламаар зохид буряад дуун үгүю? Хэзээ хүгжэмшэднай хүүгэдые анхардаг болохо юм ааб?» гэhэн гуниитай бодол досоо түрэхэдэл гээhэн.

hүүлдэнь бишыхан эзэд hайндэрэйнгээ сайлалгада сугларагшадые уриба. Мандагар гэгшын пирог хэршэн хубаагаад, комподоор, халуун сайгаар даруулан, ехэл хүхюутэйгээр эдеэлээд, үхибүүд нааданайнгаа таhалгада ошоо hэн.

«Үзэг бидэндэ танюулhан «Үзэглэлнай», баяртай!» — гэлдээд, Совет Эхэ оронойнгоо алишье буланда ажаhуудаг бүхы үетэндөөл адляар улам эршэтэйгээр эдээхэн hурагшад эрдэм номой табсангаар улам саашаа дабшахань гээшэ ааб даа.

Ц. ДОНДОГОИ.
манай корр.

ШАГНАГТЫ, ДУУ ХҮГЖЭМ!

Баргажанай аймагаи Дэрээн нютагта хэдэн жэлэй саада тээ арадай театр байhан юм. Тиихэдэ энэ театрые В. Ц. Баторов ударидагша бэлэй. Хүлөөгэй театрай ендэр дээрэ Ц. Шагжинай «Будамшуу», Ж. Тумуновай «Сэсэгмаа», Пурбуевай «Сасуутан» гэхэ мэтэ томо томо зохёолнууд зүжэг болон мүндөлөө hэн. Иигэжэ арадай театрай суу холуур тараhан байха. Дэрээн нютагай артистнар В. Баторов, А. Чойропова, Ж. Борбонов, Н. Бадмаев, О. Ринчинов, Б. Мунгунов болон бусадай бэлиг республика дотор үндэрөөр сэгнэгдэhэн байха.

Зүгөөр эдэ жэлнүүдтэ элдэб шалтагаанhаа боложо театр хүдөлхээе болёо бэлэй. Тиигэбэшье hаань, баргажанайхид Дэрээнэй арадай театрай алдар нэрэ суунь эрьехэ гэжэ найдагша бэлэй.

Нёдондо намар Алла hуурида соёлой байшан нээгдэжэ, дэргэдэнь уран hайханай бүлгэм ойгуулагдаа. Алладашье, Улаанхаандашье уран шүлэг, уран дуунда дуратайшуул олон. Тиимэhээ соёлой байшангай дэргэдэхи уран hайханай бүлгэмдэ багша, механизатор, малша, хонишо, барилгаша хүбүүд, басагад сугларжа захалаа. Иигэжэ дэрээнэйхид уран hайханай самодеятельностиин харалгада бэлдэхэ зуураа, малшадые соёлой талаар хангахаар бүхы республикынгаа соёлой байшангуудые уряалhан байна.

Тэрэ гэhээр 2—3 hара үнгэрбэ. Дэрээнэйхид совхозойнгоо малшадта хэдэн олон концертнүүдые, кинонуудые харуулаа, элэбэлэ лекцинүүдые үнгэргоо. Гадна энэ нютагай дууша хүбүүд, басагад Барханда, Хурамхаанда, Арзагуунда, Аргатада концертнүүдые табиhан байна. Аймагай хүдөөгэй ажалшад хаа хаанагүй тэдэниие халуунаар үгтаа, альга ташалгаар үдэшөө.

Жэлэй өхеэр уран hайханай бүлгэмүүдэй аймагай харалгын болоходо Аллын соёлой байшан шалгарhан байна. В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаhан уран hайханай энэ харалгада Дэрээн нютагhаа олон хүн хабаадалсаа.

Иигэжэ дэрээнэйхид аймагай харалга дээрэ түрүү hуури эзэлжэ, нэгэдэхи шан — пианино абаа. Гадна концертынь олохи номер, тиихэдэ 80 үнhөө бүридhэн нютагай хоор Улаан-Удэ хотодо харуулагдаха, шагнагдахаюм.

Энэ амжалтала соёлой байшангай директор В. Б. Балжиевай, Дэрээнэй сомоной Советэй түрүүлэгшэ, Буряадай АССР-эй соёлой габьяата ажал ябуулагша В. Н. Баторовай, hургуулиин багша, хоорой дирижёр нүхэр Хоргатинова болон бусадай хубита еха.

Мүнөө эндэхид республикын харалгада бэлдэнэ. Гадна арадай театр шэнээр байгуулагдажа эхилээ. Уран hайханай бүлгэмэйхид Ц. Шагжинай «Хабарай дуун» гэжэ зүжэгые бэлдэжэ байнхаи. Тиигэбэшье соёлой байшангайхид хүдөө нютагуудаа зүжэг наада харуулhаар.

Иигэжэ Дэрээн нютагай бэлигтэй хүбүүд, басагадай алдар суунь эрьен бусажа байнхаи.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Дэрээнэй дунда hургуулиин багша, уран hайханай бүлгэмэй дуушаа О. Б. Ринчинов. 2. Хүгжэмтэ оркестр наадажа байна.

Г. РИНЧИНО,
манай корр.

Д. БАТУЕВАЙ фото.

МОНГОЛ САНАШАДАЙ ХАБААДАЛГАТАЙГААР

Санаар республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн мүрысөөн В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаhан Россий Федерациин арадуудаи үбэлэй IV спартакиадын тоодо оролсохо юм. Эндэ хамтадаа 41 эхэнэр, 65 эрэшүүл хабаадана. «Спартак», «Забайкалец», «Труд», «Урожай», «Локомотив» (ЛВРЗ), «Локомотив» (түмэр замайхид), «Динамо», «Буревестник» бүлгэмүүдэй ба мэнай республикада айлшалжа ерэhэн Монголой залуушуулай суглуулагдамал командын спортсменүүдэй хаоаадалгатайгаар мүрысөөн үнгэргэгдэжэ баина. Нэгэтэ бэшэ республикын чемпион байhан Олег Харитонов түрүүтэй манай арбаад бэрхэ санашад ба Монголой спортын гурбан мастер мүрысөөндэ хабаадаба.

Январиин 20-до болоhон түрүүшын мүрысөөндэ эрэшүүл 30 модоной зайда, эхэнэр санашад 10 километртэ урилдаба. Мүрысөөн нэн түрүүлэн эхэнэр санашадай урилдаагаар эхилээ.

Сээжэдээ 14 номертой эгээл түрүүн шуумайн ябаhан басаганиие хүн зон «түргэлыш, Аня» гэлдэнэд. Иигэжэ «Труд» бүлгэмэй командын гэшүүн Анна Ермакова финишэн лентэ бултанhаа түрүүн хүндэбэ. Бэшэ санашадай хойно хоиноhоо hубарин ерэhэнэй hүүлдэ комиссиин гэшүүд мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолон гаргаба. Санаар спортын мастерта кандидат Анна Ермакова («Труд»)—45 минута 40 секунда соо 10 километр таталжа, нэгэдэхи hуурида, тэрэнhээ 2 минута 5 секундаар гээгдэhэн Надежда Вершинина («Буревестник») хоёрдохидо, Нинель Поначевная («Локомотив» (ЛВРЗ)—40 минута 19 секунда сагтай — гурбадахи hуурида гараба.

30 модоной зайда болоhон санашадай урилдаан баяр ёололой оршон байдалда үнгэржэ, мүрысэгшэд hаин үрэ дүн харуулхые оролдоо. Финишэй хүрда үлэhэн нэгэ хэдыхэн эй соо эсэшэhэн санашадай хоорондо шангахан тэмсэл болобо. hүүлшынгээ хүсэ шадал гаргажа, Олег Харитонов бэшэ нүхэдhөө нилээдгүйхэнөөр түрүүлжэ, энэ зайе 1 час 48 минута 38 секунда соо таталаа.

Хоёрдохи үдэрэй мүрысөөн, январиин 22-то 5, 15 модоной зайда болоходонь, хотымнай споргдо дуратайшуул энээнhээ гээгдэхэгүйе оролдон, ехэ яаралтайгаар ошоhон юм.

Нэгэ хэдыхэн сагай үнгэрэмсөөр арбаад санашад hөөг бургааhанай хоорондуур зурыhан зүргеер ехэ түргэн фиништэ дүтэлжэ ерэбэ. Эдэмнай 5 модоной зайда урилдаhан эхэнэр санашад байшоо. Эгээл түрүүлэн ерэhэн Анна Ермакова («Труд»)—21 минута 51 секунда соо тэрэ зайе таталаа. Хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые Надежда Вершинина («Буревестник»), Надежда Олешкова («Забайкалец») хоёр эзэлбэ.

Уданшьегүй 15 километртэ эрэшүүл урилдаба. Комиссиин урилдаанай дүнгүүдые гаргахадань, Олег Харитонов—50 минута 58 секунда соо үгтэhэн зайе таталжа, түрүү hуурида гараба. Тэрэнэй hүүлээр 1 минута 46 секундаар хожомдоhон Андрей Бурлаков («Спартак») хоёрдохи, Яков Иванов («Труд») 52 минута 56 секунда харуулжа, гурбадахи hуури эзэлhэн байна.

Манай айлшад соohоо эгээл хурдаар урилдаhан нэгэдэхи разрядтай Сандагдорж Монголойнгоо спортын мастерай нормо дүүргэжэ шадаа.

Уласоорондын уулзалгын хоёр үдэрэй дүнгүүдээр Буряадай республикын санашад 4498 очкотой түрүүлжэ ябана, Монголой Арадай Республикын командынхид 3849 очкотой хоёрдохи hуури эзэлбэ.

Спартакиадын хоёр үдэрэй дүнгүүдээр спортын hаин дуранай «Спартак» бүлгэмэйхид түрүүлhээр hаин үрэ дүн харуулхые оролдоо. Монголой спортсменүүд.

В. ЛЫГДЕНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Монголой спортсменүүд.

Ф. СОРОКИНОЙ фото

hҮНИИН ХҮГЖЭМ

ЭТЮД

БИШЫХАН хүгжэмшэ Янкын хуби заяан тухай дуулаhан байхат. Ирагуу дуута скрипкые нэгэшье дахин барижа үзэхэеэ хүсэhэн балшар хүбүүн үрмэлэhэ ногоон соогуур бүхэли hуниндөө мулхижэ, гайхамшагта аялга гаргадаг тэрэ хуурта арай шамай хүрөөд, нариихан утаhадыень шэшэрhэн гараараа дайран гэhэйнь, гуниитай хүгжэм дуулдахадал гээд, дошхон эзэнэй hабарта Янка орошоо hэн.

Нюргаяа сохюулжа, тамир шэнээгээ алдаhан хүбүүгээ эхэнь үглөөгүүр гэртээ абаашаба. Гансахан сонхотой гэр соогоо Янкын хэбтэжэ байхада, уляангирнуудай набшаhад ямаршьеб уран шүлэг уянгатайгаар уншажа, шубуудууд хаанашьеб хүхюутэйгээр жэргэжэ нуурай эрьеын ожорhон бүхэн ирагуу хүгжэм наадажа байгаа hэн. Бэлшээриhээ бусажа ябаhан үнеэд шуурд байса мөөрэлдэжэ, тугалшан басаганай гуниттай дуун зэдэлнэ. Бахануудай бааялдаха намаг тээhээ дуулдана. Тойроод бүхы юумэн хүгжэмдэ аотаашоод, юрын бэшэ, жабхаланта оршон байдалаи мэдэрэлдэ эзэлэгдэнхэй. Янко үхэхэеэ хэбтэнө. Эгээл энэ үедэ тэнгэриhээ хүгжэм зэдэлжэ, бишыхан хүгжэмшын зүрхэ сэдьхэлые хүлгүүлнэ.

...Энэ домогые бага наhандаа шагнаа hэм. Эгээл мүнөө 30 гараадшье ябахадам. нютагайм нэгэ хүбүүнэй ирагуу гоёор наададаг хүгжэм ой уханандам мартагдадаггүй.

Хэжэнгэ нютагай Сэгэен Хуhан гэжэ газарта оршоhон холын нэгэ гүүртын бишыхан хара гэр соо уянгата хүгжэм шагнаhан тэрэ үемни минии сэдьхэлэй оёорто үлэнхэй. Үхэр адуулжа хашан болошоhон мориной hүүлэй хилгаанаар, консервын баанхаар дархалhан бишыхан хуураа бариhан Балдан хүбүүн харшиинай дэнгэй гэрэлдэ hуугаад, нэгэ гуниитай дуу аялгалжа эхилдэг бэлэй. «Үнэмтай хахасаад, энэ ном уншадаг болохот,—гэнэ.

— Амар сайн, үхибүүд! Танилсая!—гээд, «Түрэлхи хэлэн» шэб шэнэхэн номуудые хубааба.

— Түрэлхи хэлэн,—гээд үхибүүд гадаа дээрэнь бэшээтэй үзэгүүдые холбуулан, шангаар уншабад. Удаань нэгэдэхи класс түрэл болоhон «Үзэглэлдөө» бэлэг барин, Ленин тухай дууе ородоор дуулаба. Баhа «Энэ нугаараа» гэжэ буряад арадай дуу дуулаа. Зүгөөр хоёрдохи хубииень эхэ, эсэгэ тухайдаа болгоо. «Хэнэй гэмээр үхибүүдэй дууламаар зохид буряад дуун үгүю? Хэзээ хүгжэмшэднай хүүгэдые анхардаг болохо юм ааб?» гэhэн гуниитай бодол досоо түрэхэдэл гээhэн.

hүүлдэнь бишыхан эзэд hайндэрэйнгээ сайлалгада сугларагшадые уриба. Мандагар гэгшын пирог хэршэн хубаагаад, комподоор, халуун сайгаар даруулан, ехэл хүхюутэйгээр эдеэлээд, үхибүүд нааданайнгаа таhалгада ошоо hэн.

«Үзэг бидэндэ танюулhан «Үзэглэлнай», баяртай!» — гэлдээд, Совет Эхэ оронойнгоо алишье буланда ажаhуудаг бүхы үетэндөөл адляар улам эршэтэйгээр эдээхэн hурагшад эрдэм номой табсангаар улам саашаа дабшахань гээшэ ааб даа.

Ц. ДОНДОГОИ.
манай корр.

ЗЭЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙ ЯВУУЛГАЯА УЛАМ ҮРГЭДХЭНЭ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Вашингтоной засагаархид Лаосой дотоодын хэрэгүүдтэ зөөсэгтэ хүсөөр хамааралгаяа улам үргэдхэнэ гэжэ американ хэолэл мэдээсэнэ.

Госдепартаментын түлөөлэгшэ Р. Макклоски hүүлэй нэгэ пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ эндэхи байдал тушаа США-гай правительство hанаагаа зобонги» гэжэ мэдүүлээд, өнэнь «дипломатическа ба сэрэгэй ямар хойшолонгуудтай» байхаб гэhэн асуудал тайлбарилхаhаа арсаа гээд шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ.

Лаосой дотоодыи хэрэгүүдтэ хамааран оролсолгоёо үргэдхэн, Вашингтоной засагаархид Вьетнамда эсэргүү дайнайнгаа замда орожо байна гээд США-гай олонхи шэнжэлэгшэд ба политическэ ажал ябуулагшад тоолоно.

Зүүн-Урда Ази тушаа Вашингтоной харата шэнэ ябуулганууд американ олониитын hанаае зобооно. Лаосто сэрэгэй хүсөөр хамааралга «американ гадаадын политикын эгээл ехэ алдуунуудай нэгэн боложо» магад гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетын шэнжэлэгшэ С. Сульцбергер тоолоно.

Ажалшадай байдал улам хүндэрхэнь

ЛОНДОН. (ТАСС). Англиин правительство гэр байрын барилгада, гэгээрэл болон социальна бусад хэмжээ ябуулганууда мүнгэ hомололго нилээд ехээр хороохонь. 1968—1974 онуудта ороной социальна эрилтэнүүдтэ зорюулагдаха гаргаша тухай Сагаан дэбтэр гэдэг тушаа общинануудай палатада хоёр үдэрэй үгэ хэлэлгые январиин 21-дэ нээхэ зуураа, Англиин финансын министр Р. Дженкинс энээн тухай мэдээсээ. Правительствын түсэбэй ёhоор, социальна эрилтэнүүдтэ зорюулагдаhан гаргаша 1968—1969 онуудайхиhаа нилээд бага байха гэжэ Дженкинс мэдэрбэ.

Италиин коммунистнууд нинтэ европын зүблөөе зарлаха дурадхал дэмжэнэ

РИМ. (ТАСС). Европодо ажуулгүй байдал хангаха, харилсаа холбоо байгуулха асуудалаар ниитэевропын зүблоое зарлаха тухай Варшавска договорто хабаатай гүрэнүүдэй дурадхалые Италиин коммунистнууд дэмжэнэ гээд ИКП-гэй хүтэлбэриин гэшүүн Карло Галлуцци «Унита» газетэдэ интервью үгэхэдөө мэдээсээ.

Энэ зүблөөн Италида илангаяа ехэ аша туhатай гээд тоолонобди гэжэ Галлуцци хэлэбэ. Тус зүблөөе шадаал hаа түргэнөөр зарлаха шухала. Зүблөө зарлалгые Италиин правительствоар дэмжүүлхэ гэжэ оролдонобди. Италида, Европодо тохёолдоhон мүнөөнэй байдалые хараадаа абажа, Европын ажуулгүй байдалда хабаатай асуудалнуудые hайтар зүбшөн хэлсэхэ арга боломожо мүнөө бии. Тиимэ зүблөө зарлаха оршон байдал мүнөө тохёолдонхой гээд бидэ тоолонобди.

Патриодуудай добтолго

ХАНОЙ. (ТАСС). Сүлөөрэлгын арадай зэбсэгтэ хүсэнүүд (НВСО) январиин түрүүшын декадада Чавинь провинцидахи американ эзэрхэг туримхэйшүүлэй ба туhамаршадай 700 үлүүтэй солдат ба офицерые хүлhөөнь буулгаа. «Сүлөөрэлгэ» гэжэ хэблэлэй агентствые дурдан ВИА агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Урда Вьетнамай патриодууд 10 вертолёт бута сохёо гү, али гэмтээгээ, сэрэгэй ехэ hомо хэрэгсэл гартаа оруулаа.

Анзианг провинциин Читон шадархи райондо байрлаhан американсайгон сэрэгүүдтэ НВСО-гой подразделениүүд январиин 13-най hуни добтолhон байна. Энэ амжалтата ябуулгын үедэ дайсанай 300 солдат алуулhан, щархатаhан байха юм.

ГУТАМШАГ МҮРДЭЛГЭ

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС-ай корреспондент Н. Пахомов иигэжэ дамжуулба:

1968 оной август hарада Демократическа партиин национальна съездын боложо байха үеэр «үймөө эмхидхэхэ зорилготой үгэсэлгэ» хээ гэжэ американ засагаархидаар гэмнэгдэhэн, эб найрамдал хамгаалагша 7 хүнэй «хэрэг» сүүдээр хаража үзэлгэ Чикагода үргэлжэлhеор. США-гай ябуулдаг Вьетнамдахи дайнда эсэргүү элитэ тэмсэлшэд Дэвид Деллинджер, Том Хейден, Ренни Дэвис болон бусад сүүдтэ үгтэнхэй.

Чикаго хотодо болоhон үймоонэй бодото гэмтэйшүүлынь—дайн сэрэгтэ эсэргүү демонстрацида хабаадагшад бэшэ, харин Чикаго хотын засагаархид байгаа гэжэ шэнэ гэршэнэр сүүд дээрэ элирхэйлээ. Демонстраци эмхидхэгшэд энэ жагсаал тухайдаа городой засагаархидта уридшалан дуулгаhан юм гээд, жэшээлхэдэ, США-гай Юстициин министерствын худэлмэрилэгшэ байhан В. Померой мэдүүлбэ. «Съездын үедэ болоhон үймөөнэй түлөө нэн түрүүн городой мэр Ричард Дейли харюусаха ёhотой»,— гэжэ Померой хэлэбэ.

Чикаго хотын окружной судья Дж. Хоффман сүүдээр гэмнэгдэжэ байгаа хүнүүдэй эрхые хаhаха гэhэн үшөө нэгэ hэдэлгэ хэбэ. Ээлжээтэ заседанидаа адвокадуудай бэлдэхэ арга боломжые хаhаха зорилготойгоор сүүдэй заседанинуудые суббото, воскресениин үдэр ходо үнгэргэхэ гэжэ захирба.

Дайн сэрэгтэ эсэргүү Чикагодахи демонстрациин хүтэлбэрилэгшэдые сүүдлэлгэ Америкын хуули ёhондо, демократида харша удхатай байhыень эли тодоор харуулжа үгэнэ. Мүн дайн сэрэгые буруушаан тэмсэдэг американецуудые айлгаха зорилготойгоор сүүдлэлгын бүхы гуримые тэдэнэр хазагайруулха гэжэ оролдоно.

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО
ХИЛЫН ГААНАhАА

ТРИБУНАЛАЙ ШИИДХЭБЭРИ

КАИР. (ТАСС). Гүрэнэй засаг үнагааха hэдэлгэ гаргалсаhанай түлөө Ирагай армиин 5 офицерые буудан алаха гэжэ Ирагай сэрэгэй тусхай трибунал шиидхэбэ. Багдадай радио энээн тухай мэдээсээ. Трибуналай шиидхэбэри гүйсэдхэгдөө. МЕН агентствын корреспондент энээн тухай Багдадhаа мэдээсэбэ.

БАГДАД. (ТАСС). Гүрэнэй засаг үнагааха нюуса үгэсэлгэдэ хабаадаа гэжэ гэмнэгдэгшэдэй хэрэгүүдые сэрэгэй тусхай трибунал заседанинууд дээрээ хаража үзөөд, үшөө 17 хүниие буудан алаха гэhэн шиидхэбэри гаргаа гэжэ Багдадай радио январиин 22-то мэдээсэбэ. США-гай ашаг туhада тагнуул хэжэ байhанайнгаа түлөө арестовалагдаад байhан үшөө 7 хүниие алаха тухай шиидхэбэри гаргаа. Ирагай дотоодын хэрэгүүдэй министр байhан генерал Рашид Муслех тэдэнэй тоодо бии.

Радиогой мэдээсэhэнэй ёhоор, эдэ шиидхэбэринүүдынь хүсэндөө хүргэгдөө.

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приемная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ, секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-76, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-38, 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

12.30 минутаhаа 19.30 минута хүрэтэр Москвahаа дамжуулга. 12.30 минутаhаа орон доторхи hонин. 12.45 минутаhаа «Ульгэр туужа, ерыш» гэhэн үхибүүдтэ зорюулагдаhан дамжуулга. 13.15 минутаhаа «Эдир санашанда зүбшэл» гэhэн hурагшадта зорюулагдаhан дамжуулга. 13.45 минутаhаа «Баатаршалга» гэhэн фашис Германиин илагдаhаар 25 жэлэй ойдо зорюулагдаhан телевизионно альманах. 14.15 минутаhаа «Ленинскэ шангай лауреат Галина Уланова» гэhэн дамжуулга. 15.15 минутаhаа хүгжэмтэ программа. 15.45 минутаhаа Магаданай телестудиин программа. 17 чаchаа «Арадай университет» гэhэн дамжуулга. 17.45 минутаhаа В. Драгунскиин «Клоун» гэhэн телевизионно зүжэг. 19.15 минутаhаа «Хэтэдээ мүнхэ hургаал» гэhэн В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаhан дамжуулга. УЛААН-УДЭ ХАРУУЛhА: 19.30 минутаhаа «Неделя» гэhэн hүүлэй hонниной программа.

ПРАВДА БУРЯТИИ МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТ

Нэгэдэхи хуудаhанда: КПС обкомой пленум тухай информационно мэдээсэл. Буряадай АССР-эй статистическэ управлениин мэдээсэл. «Ленинскэ ажалай вахтада» гэhэн гаршаг доро информацинууд. ТАСС-ай шухала мэдээлнүүд.

Хоёрдохи хуудаhанда: Буряадай АССР-эй статистическэ управлениин мэдээсэл.

Гурбадахи хуудаhанда: Буряадай АССР-эй статистическэ управлениин мэдээсэл. Москвада боложо байгаа уласхоорондын статистическэ конференциин материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: Хилын саанаhаа абтаhан мэдээсэлнүүд. «Юрын түүхэhээ» гэhэн Г. Бодоевой статья. Соносхолнууд.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1970 оной январиин 24. ● 4-дэхи хуудаhан ● ● Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР. ● Н-01350. Зак. № 19.